

Univerzita Karlova v Praze
Filozofická fakulta
Ústav české literatury a literární vědy

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Dana Tregerová

Jiřina Hauková-publicistka

(Jiřina Hauková-publicist)

Na tomto místě bych ráda poděkovala PhDr. Michaelu Špiritovi, Ph.D. za ochotné a důsledné vedení mé práce, za cenné rady a připomínky a konečně za všechnen čas, který mi v konzultacích věnoval.

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně s využitím uvedených pramenů a literatury.

V

dne

podpis

Abstrakt

Bakalářská práce se zabývá publicistickou činností české básničky Jiřiny Haukové v denících Obzor a Lidové noviny (a časopise Eva) z období 1935–1942, skládá se proto ze dvou částí, z nichž se každá věnuje převážně obsahové stránce článků.

Formální roviny článků se dotýká pouze první část práce, a to hlavně u recenzí, u ostatních novinářských textů pouze výjimečně. Vedle recenzí je pozornost věnována výhradně žánrům literárně-publicistickým.

Ve druhé části popisují názorové ukotvení Jiřiny Haukové v otázkách chování moderní ženy a všímám si dalších specifických rysů, které charakterizují žurnalistickou činnost Jiřiny Haukové v Lidových novinách.

Klíčová slova:

Jiřina Hauková, publicistika, Obzor, Lidové noviny, kulturní rubrika, žena, protektorát

Abstract

The bachelor thesis deals with the journalistic activities of the Czech poet Jirina Haukova in Obzor journal and Lidove newspaper (including magazine Eve) over the period from 1935 to 1942. The text consists of two parts, each of which focuses primarily on the content aspect of the articles.

The first part of the work refers to the formal attributes of Haukova's articles, especially regarding the reviews and exceptionally some other journalistic texts. Besides reviews, the focus is exclusively on literary genres.

In the second part of the thesis I describe the anchoring of opinion in matters of Dahlias Haukova's views of the matters of modern women behavior. This part also concerns with other specific features that characterize the journalistic activity of Hauková in Lidove newspaper.

Key words:

Jiřina Hauková, publicistic, Obzor, Lidové noviny, cultural column, woman, protectorate

Obsah

1. ÚVOD	8
2. OBZOR 1935–1941	10
2.1 ZAČÁTKY V OBZORU – 1935, 1936.....	12
2.1.1 Rok 1935	12
2.1.2 Rok 1936.....	13
2.1.3 Cesta za uměním a Dar nejmladším.....	14
2.2 ČLÁNKY O KULTUŘE	16
2.2.1 Žánrová charakteristika článků	16
2.2.2 Nakladatelství Čin a Václav Petr	17
2.2.3 Próza	18
2.2.4 Odborná literatura	19
2.2.4 Poezie	21
2.2.5 Divadlo.....	24
2.3 „SLOUPKY“	26
2.4 REAKCE NA AKTUÁLNÍ POLITICKOU SITUACI V ZEMI	27
2.5 SHRNUÍ.....	29
3. LIDOVÉ NOVINY 1940–1942	30
3.1 NOVODOBÁ ŽENA PODLE JIŘINY HAUKOVÉ	31
3.1.1 Žena jako symbol rodinné harmonie.....	33
3.1.2 Žena na venkově	34
3.1.3 Žena-čtenářka hodnotné knihy.....	35
3.2 TÉMA DROBNÉ KRÁSY	37
3.2.1 Bydlení a květiny	37
3.2.2 Hauková-„básnířka“	39
3.3 TÉMA PŘÍRODY	40

3.4 TÉMA MINULOSTI.....	41
3.5 DALŠÍ TÉMATA.....	42
3.6 SHRNUÍ.....	44
4. ZÁVĚR.....	45
Prameny – Soupis článků J. Haukové 1935–1943	47
Literatura	69

1. ÚVOD

České básnířce Jiřině Haukové byly uveřejněny první články v časopise Mladý svět (někdy v období 1930–1932), když nebylo rodačce z Přerova ještě ani patnáct let: „Napsala jsem několik článků do Mladého světa, vzpomínám si, že jeden byl o pohřbu Jiřího Sumína v Přerově. Dostala jsem za to knihu statí T. G. Masaryka“ (Hauková 1996: 27).

Předmětem bakalářské práce je až básnířčina soustavnější novinářská činnost v regionálním deníku Obzor, který je spojen s jejími básnickými začátky (své první básně také uveřejnila v časopise Snaha a ve Studentském časopise), a v Lidových novinách. Do přerovského Obzoru psala v letech 1935–1942. Obzor otiskl Jiřině Haukové 54 článků v období 1935–1939 (devět v roce 1935, sedm 1936, třináct 1937, jedenáct 1938 a čtrnáct 1939). V letech 1940–1942 pak napsala Hauková pro noviny více než 265 článků. Na podzim 1939 byly uzavřeny české vysoké školy, Jiřina Hauková tedy nastoupila v listopadu 1939 do redakce Obzoru, kde pracovala do března 1942, a mohla se tak práce pro noviny věnovat mnohem intenzivněji. Přesný počet článků mi bohužel není znám, protože se mi nepodařilo dohledat druhý svazek ročníku 1941 (první svazek zahrnuje čísla z období 1. 1.–14. 5.) a celý ročník 1942.¹ Poslední článek Jiřiny Haukové z Obzoru, který je možné dohledat, se jmenuje *Za univ. prof. dr. Fr. Chudobou* (14. 5. 1941). Některé články z nezachovaných čísel jsou přesto známy. Jedná se o referát o časopise Slovo a slovesnost, článek o díle Františka Bílka, Pospíšilově překladu *Hamburské dramaturgie* G. E. Lessinga a dále recenze dvou básnických sbírek: *Křestný list* Jiřího Koláře (5. 10. 1941) a *Křídlovka* Oldřicha Mikuláška (9. 11. 1941). Z divadla recenzovala Hauková tato představení: Stollové *Přes celé léto* v režii O. Linharta (14. 9. 1941), *Paličovu dceru* od J. K. Tyla (25. 5. 1941) a *Škaredou holku* od Felixe Joachimsona v režii F. Filipovského (22. 6. 1941).²

V bakalářské práci nepojednávám o všech člancích z Obzoru nejen kvůli jejich vysokému počtu (celkem 319), ale i proto, že se jedná převážně o krátké denní zprávy. Věnuji

¹ Všechny knihovny, které jsem oslovila (Městská knihovna v Přerově, Moravská zemská knihovna v Brně, Knihovna národního muzea „Zámeček“), nevlastní všechny ročníky přerovského Obzoru (Přerov 1931–1940, Brno 1918–1941, „Zámeček“ 1919–1932). Knihovny jsem vyhledala pomocí internetové databáze „Souborný katalog ČR - Seriály“ a „Zámeček“ jsem kontaktovala na doporučení vedoucího práce.

² Špirit 2000: 1023.

pozornost jen recenzím, útvarům literárně publicistickým (fejton a sloupek), případě dalším s beletristickými nebo beletrizujícími rysy.

V roce 1940 zahájila Hauková rovněž spolupráci s deníkem Lidové noviny, kterou ukončila v roce 1942 (jako poslední jí byl otištěn článek s názvem *Žena ve venkovských městech*, 14. 4.). Lidové noviny vytiskly české básnířce text *Ráj mečíků* už 21. 8., ale pravidelněji začala Hauková do Lidových novin přispívat až ke konci roku, od roku 1941 zde redigovala ženskou rubriku, do které rovněž psala; v těchto článcích (celkem 13) se mimo jiné Jiřina Hauková názorově vyhraňovala k chování moderní ženy. Pro deník napsala dohromady 32 článků (tři v roce 1940, šestnáct v roce 1941 a třináct v roce 1942).

Roky 1942 a 1943 se ještě pojí s časopisem Eva. Do ročníku 1943 jsem nemohla nahlédnout, protože se nezachoval.³ Jiřina Hauková napsala pro tento ženský časopis články *Monumentalita drobné krásy*, *Deštivý čas*, *Rodinné prostředí a mladí lidé* a *Kladenské divadlo*. Text článku *Kladenské divadlo* z roku 1943 jsem obdržela ze soukromého archivu Michaela Špirita, jež mu darovala Jiřina Hauková.

Součástí bakalářské práce je seznam všech článků, které je možné dohledat.

K žurnalistické práci, kterou Jiřina Hauková pěstovala v Obzoru a Lidových novinách, se již v pozdějších letech česká básnířka nevrátila; vystřídala ji práce překladatelská.

Jiřina Hauková podepisovala své články nejčastěji šifrou *jh*, popřípadě *jih* (málokdy *j. h.*) nebo celým jménem.⁴ Výjimečně básnířka publikovala jako *Jola*, pod tímto pseudonymem vycházely především Haukové básničky.

³ Všechny knihovny, které jsem oslovila (Ústav pro českou literaturu AV ČR, Národní knihovna, Archiv hl. města Prahy, Ústřední knihovna Opava, „Zámeček“) jsem rovněž vyhledala pomocí zmíněné internetové databáze. U všech se opakoval stejný problém, totiž ve svém internetovém katalogu sice vedou údaj o tom, že vlastní ročník 1943, ale ve skutečnosti se fyzicky v jejich archivu nenachází.

⁴ Pod šifrou *J.H.* vydával v Obzoru články o turistice (rubrika Hlídky turistů) jistý redaktor jménem Jan, který tak o sobě hovoří v článku z 26. 9. 1934 (*Deset dnů turistiky ve Vysokých Tatrách*). Domnívám se, že ten samý „Jan“ se skrývá ještě pod pseudonymem *Jh*, protože pod tímto pseudonymem vycházely rovněž jen zprávy o turistice. Není ani pravděpodobné, aby šifry *j.h.* (*Nebojte se plynů*, 30. 9. 1938) a *J.h.* (*Natrvalo to takto nepůjde*, 14. 12. 1938) patřily Haukové, protože by bylo zvláštní, kdyby pod těmito podobami pseudonymu vyšel Jiřině Haukové pouze jediný článek. Tyto texty neodpovídají článkům Jiřiny Haukové tematicky, článek *Natrvalo to takto nepůjde* ani stylisticky.

2. OBZOR 1935–1941

Jiřina Hauková jako básniřka debutovala v roce 1935 v přerovském deníku Obzor – „deníku pro město a okolí“.⁵

O novinách píše Hauková ve svých vzpomínkách v jiné souvislosti: „Obzor byl také nakladatelství, kde po válce vycházeli mladí autoři; Jiří Mahen, Jaroslav Durych, Bartoš Vlček, Otakar Bystřina, Arnošt Ráz a další, které nepamatuju. Tady také roku 1921 začal vycházet časopis Host, kam přispívali tehdy Jiří Wolker, Lev Blatný, Čestmír Jeřábek, Dalibor Chalupa, Zdeněk Kalista, Konstantin Biebl, Jaroslav Seifert, František Götz a další“ (Hauková 1996: 22). Také vzpomíná na první setkání s Oldřichem Mikuláškem, rovněž Přerovanem, a svou první otištěnou básničku.

Chystala jsem se do sexty reálného gymnázia v Přerově. Od tercie jsem fotografovala a v kvintě mě to už neuspokojovalo. Pokusila jsem se o první verše. Před otcem jsem to tajila. V redakci přerovského deníku Obzor, kde byl můj otec šéfredaktorem, jsem se seznámila s Mikuláškem; měl za sebou první knížku veršů Černý bílý, ano ne, kterou vydal v Přerově. V novinách už mi vytiskli několik fejetonů a jednou jsem se Mikuláškově svěřila, že píšu verše. Něco mi pochválil, něco ne. Vybral mi báseň Rozbřesk a dal k sázecímu stroji pod pseudonymem Jola. Pod tím jménem jsem tiskla v brněnském časopise Snaha.⁶ Tatínek se rozzuřil a báseň sebral. Ale za čas přece vyšla. A po ní už následovaly další (tamtéž, s. 35).

Od roku 1935 byla také redaktorkou Obzoru, do kterého nejintenzivněji psala především v období 1940–1941. Jiřina Hauková nepravidelně přispívala do přerovského deníku především články zpravodajského charakteru: krátké texty o aktuálním dění na Přerovsku, zprávy o významných výročích, pohřbech, aktuální výstavě v Přerově, informovala o činnosti Ligy proti tuberkulóze. Dále přinášela rozhovory s učňovskými studenty či jiná interview; recenze na básnické sbírky, beletristické či odborné knihy, časopisy a referáty o divadelních představení. Mezi jejími články najdeme i takové, jež se jistým způsobem vyrovnávají s osudným podzimem roku 1938. Je rovněž autorkou různorodých textů, sázených v novinách vesměs kurzívou, které pro potřeby této práce nazýváme jako sloupky.

⁵ Slova Jiřiny Haukové z rozhovoru (Hauková 2000: 18).

⁶ Zde jí byly otištěny básně Podzimní oheň, Krajina a Neklid. Roč. 1936–1937, č. 2, 3 a 7, s. 18, 35 a 102.

Vedle kulturní rubriky psala Jiřina Hauková občas také do rubrik Místní zprávy či Pásmo nových knih.

Hauková vzpomíná:

Počátkem septimy jsem mu [Oldřichu Mikuláškově] vypomáhala v redakci, protože druhý redaktor se oženil a měl dovolenou. Mikulášek mi řekl, co a jak mám dělat, kde shánět denní zprávy, jak upravovat zprávy z Kroměříže, a objednal si u mne na neděli fejeton. Naučil mě také lámat noviny v sazárně (tamtéž, s. 36).

Tvorby Oldřicha Mikuláška se Jiřina Hauková ve své novinářské práci dotkla v krátkém článku *Nová sbírka přerovského lyrika* (29. 3. 1940)⁷ v době, kdy už Mikulášek nebyl redaktorem *Obzoru* a kdy teprve po devíti letech od svého debuty (*Černý bílý, ano ne*) vydal sbírku básní *Marné milování*,⁸ kterou Hauková označila za moderní českou poezii. Novinářka si na sbírce všímá Mikuláškovy tvůrčího vývoje po oné devítileté odmlce a krátkou recenzi zakončuje slovy: „Ano, je to lyrika mladých, okouzlujících smyslů, ale zároveň však i poezie citlivého a vroucího srdce, na níž nás překvapuje básníkův vyspělý smysl pro lyrismus a světelnost, melodie a sugestivnost slova.“

Působení Jiřiny Haukové v *Obzoru* čítá celkem 319 článků: 12 zpráv o úmrtích, pohřbech či vzpomínkových večerech, 19 o aktuálních výstavách v Přerově, 7 o činnosti Ligy proti tuberkulóze, 19 článků o programu různých kulturních večerů či oslav a koncertů a 11 rozhovorů. V 68 člancích, o nichž v této kapitole pojednáme podrobněji, se Jiřina Hauková profiluje jako kulturní recenzentka a hlavně jako osoba, která se zájmem sleduje směřování nové české poezie a prózy. Dále pak pojednáme o těch textech, jež se od čistě publicistického žánru přiklánějí k žánru literárně publicistickému, v nichž se pro změnu Jiřina Hauková profiluje jako spisovatelka.

Zbytek novinářské práce Haukové v *Obzoru* tvoří aktuální zprávy z Přerovska, které jsou většinou drobného rozsahu (zhruba 350 až 1700 znaků).⁹

⁷Dne 9. 11. 1941 referovala Hauková ještě o Mikuláškově sbírce *Křídlovka*. Článek není k dispozici, protože příslušná část ročníku 1941 (15. 5.–31. 12.) se nezachovala. Informace o referátu jsem se dočetla v ediční poznámce Michaela Špirity k edici básnického díla Jiřiny Haukové nazvané *Básně* (s. 1023). Všechny články z *Obzoru* jsem získala z archivu Moravské zemské knihovny v Brně.

⁸ Hauková na ni vzpomíná i v rozhovoru: „To byla taková slabá knížka [Černý bílý, ano ne]. Marné milování, ta už byla dobrá“ (Hauková 2000: 18).

⁹ Součástí bakalářské práce je úplný soupis článků Jiřiny Haukové.

2.1 ZAČÁTKY V OBZORU – 1935, 1936

2.1.1 Rok 1935

Mluví-li Jiřina Hauková ve svých vzpomínkách o fejetonech, které jí byly otištěny v Obzoru ještě před básnickým debutem (báseň *Rozbřesk* vyšla 11. 8. 1935), je otázka, co pod pojmem fejeton vlastně myslí.

S jistotou víme, že novinářské začátky Jiřiny Haukové v Obzoru rovněž spadají do roku 1935. V přerovských novinách jí bylo tehdy otištěno devět článků, z toho ovšem jen jeden bychom mohli přiřadit k fejetonu jakožto literárně publicistickému útvaru. Jde o text vyšlý v příloze deníku a nazvaný *Před tváří nekonečna* (s podtitulem *Chvilé u přerovského astronoma*, 24. 6. 1935).

Kromě něj byly Haukové otištěny před básní *Rozbřesk* tyto články:

Pohřeb profesora Ertla, 15. 6. • Zpráva o pohřbu profesora reálného gymnázia v Přerově.

Akademie měšťanské školy Kar. Světlé, 20. 6. • Zpráva o programu kulturního večera, který přichystaly žákyně přerovské měšťanské školy Karoliny Světlé.

Letecký útok na Přerov, 2. 7. • Zpráva o cvičném leteckém útoku.

Státní české reálné gymnázium v Přerově, 2. 7. • Zpráva o výroční zprávě 65 let existujícího gymnázia.

Jak se líbilo Žerotínům v Přerově, 6. 8. • Zpráva o návštěvě potomků rodu Žerotínů v Přerově.

Ve druhé půli roku vyšly tyto texty:

25 let okrsku Národní jednoty na Přerovsku, 1. 11. • Zpráva o programu oslavy výročí okrsku Národní jednoty.

Nová vysílací stanice v Přerově, 20. 10. • Zpráva o stanici krátkovlnného vysílání.

Již jen vzpomínáme, 24. 11. • Zpráva o úmrtí mladého studenta, jenž zemřel na tuberkulózu.

Už z titulků je zřejmé, že jde pouze o texty zpravodajského charakteru a ne o fejetony.

Pohled dalekohledem

Beletrizovaný text *Před tvář nekonečna* charakterizuje množství metafor: pro vesmír („tvář Věčnosti“), vesmírné objekty („zářící květy mystického zahradníka“, „vesmírné propasti“), měsíc („bílý obláček“) a Mléčnou dráhu („krupice rozsypaná na černé ploše“).

Článek je graficky rozdělen na dvě nestejně dlouhé části. V první, delší části provází Hauková čtenáře vesmírnou oblohou, popisuje slunce a měsíc, planetu Jupiter, souhvězdí Labutě. Při popisu dalekohledu používá odborné výrazy (paralaktická montáž, rektascence, deklinace) a zároveň líčí své dojmy z této podívané: „Duší jsem v nebesích a tělem na zemi. Stálé chvění. Věčný pohyb – věčný klid. [...] Naplňuje mne to čím dále, tím větším úžasem.“

Druhá část textu – poměrně kratší (tvoří ji jeden odstavec) a zakončená pointou – je pozastavením nad krásou Mléčné dráhy a zároveň jakýmsi shrnutím dojmů nad spatřenými věcmi, jejichž velikost a nepostižitelnost Hauková dává do kontrastu s malostí lidských pocitů (a člověka vůbec): „Tajemně dnes dýchají květy zahrad pode mnou, zářící květy zahrady nade mnou, zářící květy mystického zahradníka. Pohled na město, pohled do nebes. Co chceš lidská jepice před tvář tohoto vesmírného ostrova? Čím jsou tvé radosti? Čím jsou tvé žaly?“¹⁰

2.1.2 Rok 1936

Literárně publicistický text najdeme i v ročníku 1936, kde vyšel u příležitosti 17. výročí tragické smrti Milana Rastislava Štefánika a jmenuje se *Krajem M. R. Štefánika* (3. 5.); publikován byl v nedělním vydání novin (pravděpodobně se jedná o fejeton, o němž se zmiňuje Hauková ve svých vzpomínkách, viz zde s. 11). Kromě tohoto článku, který byl Haukové otištěn pod pseudonymem Jola (pod kterým autorce obvykle vycházely básničky), vyšlo novinářce v roce 1936 v *Obzoru* vedle několika básní ještě šest článků:

O krásnější vzhled města Přerova, 23. 1 • Článek vybízející k vnější úpravě města.

¹⁰ O amatérském astrologovi vypráví Hauková v rozhovoru pro *Revolver Revue*: „Nejdřív jsem chtěla studovat astronomii. V Přerově jsem totiž objevila jednoho astrologa-amatéra, který měl dalekohled a pozoroval hvězdy. Úplně mě to pobláznilo – byla jsem docela zjančená, a když mě třeba zavolal, že bude vidět nějaká oběžnice nebo částečné zatmění Měsíce, hned jsem za ním běžela. Pak jsem ale zjistila, že tohle studovat je nesmyslný nápad, protože k astronomii je potřeba hodně matematika a z té já jsem tak tak prolezla“ (Hauková 1994: 163).

Akademie rytmické školy „PŘERUBU“, 17. 4. • Zpráva o programu tanečního večera, který uspořádala škola Přerubu.

Slovenský večer sokol. dorostu v Přerově, 27. 4. • Zpráva o programu kulturního večera pořádaného sokolským dorostem.

Zájezd národní jednoty do Heřmanic, 3. 5. • Zpráva o návštěvě Heřmanic.

Z roku 1936 pocházejí také dva texty o výstavách, které jako fejeton *Krajem M. R. Štefánika* vyšly v nedělním vydání *Obzoru* a jsou stejně jako fejeton graficky odlišeny od ostatního textu (tlustou černou čarou a umístěny v dolní části strany), ale v obou případech jde pouze o popis dané expozice, nebudeme se proto jimi více zabývat:

Masaryk-Beneš-Štefánik, 21. 6. • Zpráva o výstavě Masaryk-Beneš-Štefánik v Žerotínově zámku.

Letecká výstava v Přerově, 28. 6. • Zpráva o letecké expozici v přerovské Sokolovně.

Rodiště národního hrdiny

V článku *Krajem M. R. Štefánika* provází Jiřina Hauková čtenáře rodištěm tohoto astronoma a politika. Do popředí tu tedy vystupuje přírodní tematika, ke které se bude Hauková ještě vrátet později během svého působení v *Lidových novinách*.

Autorka se stylizuje do role průvodce a popisuje trasu, kterou prochází. Čtenář se tak postupně seznamuje s krásnou přírodní scénérií západního Slovenska. Nejde o prosté líčení přírody, vše je viděno jakoby očima básníka.

Popis krajiny podél cesty do obce Košariska („bystré potůčky, teskné a žalobné, hned však rozjásané, daleko pádící stříbrně znívé jak dětský smích“) střídá návštěva místního hřbitova, na kterém odpočívá Štefánik se svojí rodinou, a popis města Brezová („čisté městečko s bílými, ve slunci svítícími štíty chalup“), odkud pouť pokračuje do Myjavy a Hlboké („Sláva s pokorou dýše z kopaničářského kraje [...] zapadlé hnízdo ve věnci hor, ujařmená vlast“). Každé místo je spojeno se Štefánikovou osobností.

2.1.3 Cesta za uměním a Dar nejmladším

Do kapitoly o začátcích publicistické činnosti Jiřiny Haukové zařazuji ještě dva texty staršího data, které se ovšem k výše pojednaným textům řadí žánrově i stylově. Jedná se o „sloupek“

Cesta za uměním, který vyšel na poslední straně novin (vedle rubriky Sport; 22. 10. 1939) – i to svědčí o tom, že nejde o standardní zpravodajský článek (pojmu sloupek užíváme především z důvodu, že se mu článek podobá po formální stránce) –, a „fejton“ *Dar nejmladším* (27. 8. 1939).

Píše-li Hauková „Pozorujete-li rádi lidi, setkáte se s různými zajímavostmi a lidskými typy“ (*Cesta za uměním*), mluví vlastně o sobě. Její pozornost ve sloupku upoutal nedbale vyhlížející potulný malíř (jindy to bude zase šatnářka čtoucí Wolkeru, která v Haukové vzbudí pozornost, viz *Vzácná čtenářka*, LN 21. 2. 1942), za jehož cestováním po republice ale Hauková spatřuje něco více: „jeho úděl ve stáří, kdy putuje za uměním, které je mu jediným vysvobozením z tíhy a smutku tohoto světa.“

Textem *Dar nejmladším* se Hauková přiblížila článkům, které bude později psát pro ženskou „hlídku“ v Lidových novinách. Odpovídalo by tomu téma článku, tendence k výchovné funkci a po stylové stránce také například užití druhé slovesné osoby množného čísla („Jen si vzpomeňte, jak Vám tehdy bylo, když jste slyšeli mluvit děti hroznou hatlaninou a hantýrkou, nepodobnou české řeči“).

Tématem článku je mateřský jazyk a předmětem kritiky jeho zanedbalá „výuka“. Ke konci článku můžeme pozorovat prvky beletrie – Hauková má ve zvyku, když něčemu přikládá velký význam (v tomto případě mateřštině), popsat to pomocí uměleckého stylu: „prozářená paprsky ze všech stran, zvučící jako kov a něžná jako květ.“ V závěru odkrývá čtenářům krásu slov, kterou dokážou podle ní vidět pouze básníci: „slovo *jaro*¹¹ skrývá mezi dvěma samohláskami a souhláskami tekoucí obrazy, představy a vůně a slyší crčeti děšť v slově *jarní*.“

¹¹ Veškerá zvýraznění, není-li uvedeno jinak, pocházejí od J. Haukové.

2.2 ČLÁNKY O KULTUŘE

Kulturní hlídka, Nedělní kulturní kronika, Divadlo a Ochotnické divadlo jsou názvy rubrik deníku Obzor, do kterých Jiřina Hauková přinášela nejčastěji recenze na nově vydané knihy, divadelní referáty a zprávy o obsahu jednotlivých čísel Kritického měsíčníku.

V rozhovoru si tuto dobu Hauková připomíná: „Po dvou letech [1940] jsem se vrátila do rodného Přerova, kde jsem se v přerovském Obzoru věnovala denním zprávám a kulturní rubrice“ (Hauková 1999: 2).

Rubrika nazvaná Nedělní kulturní kronika, jež poprvé vyšla 15. 12. 1940, představovala rozšíření kulturních zpráv a spadaly do ní výše zmíněné „podrubriky“: Divadlo, popřípadě Ochotnické divadlo. „Kronika“ se nesoustředila jen na události z Přerovska, ale usilovala o širší kulturní záběr. Autorkou textu ze dne 15. 12. 1940, jenž seznamoval s novou rubrikou, je Jiřina Hauková.

Chceme v ní nestranně referovat o divadelním, hudebním, přednáškovém a výtvarném dění našeho kraje. Ve větším rozsahu budeme upozorňovati na zvláštní hodnotná díla krásné literatury a sledovati knižní novinky. [...] Nechceme se omezit jen na místní kulturní zpravodajství, budeme vás také v ideových a informativních statích zpravovati o kulturních počinech širšího dosahu a zapojovati vás do národního duchovního vývoje.

2.2.1 Žánrová charakteristika článků

Můžeme říct, že kulturní zprávy Jiřiny Haukové odpovídají žánru recenze (pojem recenze užíváme pro posudky knih a pojem referát pro posudky divadelních představení), i když se ne ve všech autorka věnuje hodnocení – v takových člancích spíše jen informuje o obsahu, píše-li o odborné literatuře, nebo v případě poezie stručně představuje styl určitého básníka.

Hodnocení beletristických knih Hauková omezuje na jednu či dvě věty, kterými ovšem vystihuje charakter knihy: „Vávra umí dobře vidět, analyzovat a dotvářet charaktery postav, ale jeho vyprávěcí sloh není jazykovým přínosem, nesnaží se o objevení a utváření slova, zato dovede jím nasadit dramatický úder“ (10. 7. 1940). Nebo: „Davisovi se podařilo v prostém deníku smísiti nejprostší drobné příhody soukromého života novináře s příhodami z jeho

okolí, redakci, společnosti, ve státě a ve světě v tak skloubený celek, že dýchá životným a krevnatým obrazem celé Ameriky“ (9. 3. 1941).

Mnohdy autorka ustupuje i od požadavku začlenění díla do literárních souvislostí a zařazení do kontextu ostatní autorovy tvorby zřejmě také z toho důvodu, že většinou píše souhrnné recenze, ve kterých se zabývá hned dvěma či třemi knihami, někde dokonce čtyřmi a má k tomu vyhrazen stejně velký prostor, jako by se věnovala recenzi jednoho díla. Výjimky najdeme u některých divadelních referátů a recenzí poezie, ve kterých představí autora velmi stručně: „Josef Kainar je známý již z Jarního almanachu básnického, kdy na sebe upozornil mezi mladými básníky jako zjev pozoruhodný“ (24. 1. 1941), jinde obsáhleji:

„Veselá vdova“ je jednou z Lehárových operet, která přispěla k jeho slávě a popularitě. Lehár je počítán mezi nejrázovitější operetní komponisty. Ačkoliv jeho tvorba nepřinesla do hudebního světa nový převrat a směr, přece byla značným světlym přínosem. Lehár se přičinil o to, že vídeňská opereta zaujímala po dlouhou dobu význačné postavení. Dovedl najít pravý tón a melodii, která působí a dojíká. Proto Lehárovy operety jsou velmi oblíbeny a jeho jméno má v hudebním světě značný zvuk (11. 4. 1937). Nebo: Ivan Blatný, jeden z našich nejmladších básníků vydal první sbírku Paní Jitřenka. I v ní je vidět novou ražbu mladé nastupující generace, jak jsme se již přesvědčili u několika současníků, kteří vydali své sbírky, že nejsou zatíženi politickou ani jinou tendencí (21. 3. 1940).

2.2.2 Nakladatelství Čin a Václav Petr

Z literární tvorby referuje Jiřina Hauková především o těch knihách, jež vydávalo nakladatelství Čin a nakladatel Václav Petr.

Čin vydával české a světové romány v edicích Zvonice domova a Zvonice světa; poezie vycházela v edici Dar, o jejímž poslání píše Hauková mimo kulturní rubriku (21. 1. 1940). Sborníky pocházely z „památkové“ edice. Populárně-naučné knihy vycházely v knižnici Živá věda. Recenzovaná kniha *Stříbrný měsíčník* od Bohumily Sílové (9. 3. 1941) patřila do edice Romány pro dívky.

Nakladatelství **Václav Petr** měl pro poezii a básnické prvotiny určené edice Erb a První knížky. Studie vycházely v knižnici nazvané Svazky úvah a studií.

O Edici První knížky se staral František Halas, ke kterému se Jiřina Hauková obrátila v roce 1943 se sbírkou básní, která posléze vyšla jako její první básnická kniha pod názvem Přísluní:

Pořád jsem také pokračovala v psaní poezie a asi v roce 1943 jsem poslala svazeček svých básní Halasovi. A on mi odpověděl, že se mu to líbí a ať za ním přijedu. Tak jsem se za ním vypravila do Prahy do Orbisu – seděl tam v takovém malém kumbálku, přijal mě velice přívětivě, ale řekl, že už s vydáváním Prvních knížek skončil, a poslal mě za doktorem Fučíkem k Vilímkovi (Hauková 1994: 165).

2.2.3 Próza

Kompozice recenzí na beletristické knihy se odvíjí od počtu recenzovaných děl; tomuto počtu totiž odpovídá množství odstavců, protože právě v každém z nich se Hauková věnuje jedné knize. Rozsah odstavců se pohybuje zhruba od 500 do 900 znaků. Zabývá-li se Hauková knihou v samostatném článku, ta část recenze věnující se výhradně samotnému dílu je pak delší (zhruba 950–1250 znaků). V úvodu článku (odstavec o třech až šesti řádcích) autorka začlení pokaždé dílo do souvislosti s edičním plánem daného nakladatelství.

Překlady zahraniční beletrie Hauková pozornost nevěnuje (v recenzi o románu Bernharda Kellermanna *Modrá stuha* jen stručně: „Překlad Bedřicha Václavka je obratný a přirozeně plynulý“).

Píše-li novinářka o díle téhož spisovatele víckrát, zajímá ji autorův tvůrčí vývoj; sleduje jeho novou knihu v rámci jeho tvorby předešlé: „V Zakladatelích rozšiřuje autorka maloměstskou a pražskou rodinu z doby secese dál, svým přirozeným růstem. [...] I v tomto románě dokazuje Milada Součková své cílevědomé úsilí stylové a originální metodu“ (9. 3. 1941). Zajímavou a osobitou literátku v Miladě Součkové objevila Hauková už v recenzi na její knihu *Odkaz*: „Součková se staví tímto románem v nadprůměr naší románové tvorby. Má živý umělecký temperament a bojuje o vlastní umělecký styl i formu“ (10. 7. 1940).¹²

Z české literatury Hauková recenzuje:

Zvonice domova, 10. 7. 1940 • Recenze o románech Jaroslava R. Vávry *Děti naší doby*,
Milady Součkové *Odkaz* a Jaroslava Bednáře *Bílý smích*.

¹² V roce 1946 vydala Jiřina Hauková v nakladatelství Pamir knížku Milady Součkové *Hlava umělce*.

Mladí prozaici, 13. 2. 1941 • Recenze o knihách Jiřího Valji *Vypravěč aneb 57 povídek pro všechny případy*, *Oty Šafránka Svatební dar* a *Zdeňka Urbánka Úžeh tmou*.

Domácí a cizí, 9. 3. 1941 • Recenze o románu Milady Součkové *Zakladatelé*.¹³

Výjimečně píše o reedicích starších děl:

Soubor historických románů v České grafické unii, 11. 11. 1940 • Zpráva o románech Sofie Podlipské Alžběta Přemyslovna a o povídkách Matěje A. Šimáčka *Ze zápisů phil. studenta Filipa Kořínka*.

Ze zahraniční literatury píše o románech:

Románová knihovna světa, 18. 11. 1940 • Recenze o románu Bernharda Kellermanna *Modrá stuha* (v překladu Bedřicha Václavka).

Domácí a cizí, 9. 3. 1941 • Recenze o románu C. B. Davise *Můj velký americký román* (v překladu Staši Jílovské).

Falladův malý občánek, 30. 3. 1941 • Recenze o humoristickém románu Hanse Fallady *Občánek milionářem* (v překladu Bohuslava Mathesia).

2.2.4 Odborná literatura

Autorka referuje o sbornících:

Hudba a národ, 16. 6. 1940 • Recenze o sborníku *Hudba a národ*.

Věčný Máchá, 14. 7. 1940 • Recenze o sborníku *Věčný Máchá*.¹⁴

Bezručův hlas, 8. 9. 1940 • Recenze o sborníku *Bezručův hlas*.

Památník českého domova, 12. 10. 1940 • Recenze o sborníku *Kde domov můj*.¹⁵

¹³ Mimo kulturní rubriku ještě uveřejňuje text s názvem *Historický hrdina Kožíkova románu Největší z Pierotů* (29. 11. 1939) o životě Jana Kašpara Dvořáka-slavného francouzského mima českého původu.

¹⁴ V souvislosti s Máchovou osobností musíme zmínit ještě autorčin referát na „první kritické vydání“ *Máje* (18. 5. 1940), které vydal Jiří Karásek ze Lvovic. Básniřka referuje o jazykové stránce básnické skladby. Chválí Karásku za to, že jazykové úpravy provedl tak, aby neporušily básníkovu osobitost; tento fakt srovnává s necitlivým slovním zacházením B. B. Buchlovana, který redigoval dřívější vydání *Máje*.

¹⁵ Mimo kulturní rubriku píše ještě o almanachu pojednávajícím o životě a činnosti Moravanů v Praze (10. 6. 1940).

Rozsah recenzí o sbornících se pohybuje zhruba od 1600 do 4400 znaků. Články spojuje stejná kompozice. Na začátku textu uvede autorka sborník do kontextu edičního programu příslušného nakladatelství a pak ho stručně začlení do širších literárních souvislostí, popřípadě posoudí jeho hodnotu (výjimečně se hodnocením zabývá až na konci recenze). Každé části sborníku se věnuje Hauková v samostatném odstavci, jindy se zabývá v jednotlivých odstavcích jednou studií (takto pravidelně je rozčleněna recenze o knize *Věčný Mácha*). Na konec článku vždy soustředí popis obrazové přílohy knihy, kterému někde vyčleňuje dva odstavce, přičemž v tom druhém obrazovou stránku ještě zhodnotí.

Z české literatury si Hauková dále vybírá:

Dr. Ant. Obrdlík: Povolání a veřejné blaho, 1. 8. 1937 • Zpráva o obsahu knihy o prospěšnosti různých povolání.

Hanácké písemnictví, 2. 10. 1940 • Recenze o literárněvědné knize B. Slavíka *Hanácké písemnictví* (také referuje o románě z hanáckého prostředí Josefa Koudeláka *Radlice boží*, 20. 3. 1941).

Dva články jsou věnované esejistice:

Slovo k mladým, 19. 5. 1940 • Recenze o eseji Kamila Bednáře *Slovo k mladým* o dvacetiletém vývoji poválečné básnické tvorby.

Poesie své doby, 4. 11. 1940 • Recenze o literárně-kritické eseji A. M. Píši *Poesie své doby* o poválečné české poezii.

Článek o Bednářově studii věnujeme více pozornosti, protože v něm Hauková s Bednářem o některých jeho názorech polemizuje.

Slovo k mladým je esej pojednávající o poválečné mladé generaci. Text má, jak podotýká Hauková, zároveň mladé lidi „vyburcovat k projevům o duchové podobě mládeže“. Hauková v článku také konstatuje, že Bednář měl v úmyslu touto studií vyvolat diskusi – to jí nejspíše přimělo k určité kritické reakci.

Nepřekvapí nás, že i Jiřina Hauková jakožto příslušnice této generace má k otázce duchovního vývoje mládeže co říct. Bednáře doplňuje hlavně v otázce „pasivity poválečné generace“, vystihuje charakter generace a vysvětluje příčinu její „bezprogramovosti“.

Text článku je ojedinělým případem, v němž Hauková zaujímá určitý kritický postoj tím, že v několika případech Bednáře doplňuje a uvádí některá tvrzení na pravou míru:

Má pravdu v tom, že poválečná generace je generace pasivity, ale pasivity zdánlivé, nevyburcované k intenzivnímu, silnému, jednotícímu myšlení. Za to je to generace silných a osobitých jedinců. Bezprogramovost mladé generace není důsledek její slabosti, ale selhaných a neosvědčených ideologií předcházejících, které nedovedly postavit jasný cíl, je důsledkem krise poválečné a krise pokroku.

Nemá-li tato generace společné vědomí generační příslušnosti, jak říká K. Bednář, má vědomí silných jedinců, utíká se k intenzivnějšímu životu vnitřnímu a myslí-li Bednář, že generace poválečná bude nazvána generací mlčenlivou, bude to jen letmý dojem této generační vlny, která nebyla a není resignací, ale je vnitřním protestem a svěřením nových sil.¹⁶

Ze zahraniční literatury píše o dvou populárně-naučných knihách:

Zpopularizovaná věda, 9. 3. 1941 • Recenze o knize H. Graupnera *Elixíry života* a knize K. Darrova o fyzice.

2.2.4 Poezie

Z poezie si básnířka Jiřina Hauková vybírá především mladé básníky:

Dvě sbírky mladých lyriků, 14. 2. 1940 • Recenze o sbírkách Jana Nohy *Pastorale* a Kamila Bednáře *Kamenný pláč*.

Nastupuje nejmladší básnická generace, 21. 3. 1940 • Recenze o debutu Ivana Blatného *Paní Jitřenka*.

Trojice básníků v edici Erbu, 30. 11. 1940 • Recenze o sbírkách Antonína Spálenky *Větev s drozdy*, Vladimíra Šachy *Na okoralých rtech* a Kamila Bednáře *Velký mrtvý*.

¹⁶ Českou mládež Hauková brání i ve stati *Česká mládež do roku 1941*, která ji byla otištěna na titulní straně novin dne 1. 1. 1941. V textu mluví o budoucnosti, která patří především mládeži a hlásá devízu mladých lidí, kterou by měla být hlavně práce.

Nejmladší básníci se představují, 24. 1. 1941 • Recenze o básnických prvotinách Josefa Kainara Příběhy a menší básně a Josefa Hiršala Vědro stříbra.¹⁷

Recenzuje-li Jiřina Hauková sbírku určitého básníka a nejedná-li se zrovna o jeho prvotinu, nikdy o ní nepíše bez souvislosti s předchozím básnickovým dílem (stejně jako u prózy). To nutně předpokládá znalost celé básnickovy tvorby, např.: „Kniha Jana Nohy ‚Pastorale‘ je pátá sbírka mladého spisovatele. Je zároveň jakýmsi mezníkem v jeho tvorbě. Noha byl až dosud básníkem dělnictva. Jeho poslední kniha je přerodem k čisté lyrice.“

Haukové neunikne básníková originalita, např.: „Je námětově i výrazově nový a původní. Má svůj vlastní obzor fantazie, barev a ovzduší“ (o Josefu Kainarovi).

Všimněme si, jakým způsobem mluví novinářka o rytmu básně: „Jeho básnické *slovo* [zvýrazněno DT] je rytmické a zpěvné, často roztržené bolestnými výkřiky“ (o *Kamenném pláči* Kamila Bednáře) nebo „Jeho *slova* jsou zvuky a tóny rozechvělé od těch nejhlubších varhan a chorálů, až k loutnám a strunám houslí“ (o *Vědru stříbra* Josefa Hiršala).

Recenze Jiřiny Haukové překypují množstvím přívlastků („obrazy vzdušné a násilné“, „poezie jadrnější a důvěrnější“, Hiršal-„lyrik křehký a zvonivý“ atd.).

Kamil Bednář

Kamilu Bednářovi věnuje Jiřina Hauková ve své publicistické práci větší pozornost než jiným básníkům.

Hauková zná celé Bednářovo dílo a v nových sbírkách sleduje Bednářův tvůrčí vývoj: „Ve své třetí sbírce má již hodně osobitý tón“; „Bednář přichází tentokrát s větším básnickým celkem, na němž dokázal, že dovede zvládnout versifikačně i rozsáhlejší básnické formy“ (*Veliký mrtvý*).

Hauková se v recenzích projevuje nejen jako znalkyně nové poezie, ale dokazuje také své znalosti pomyslného kánonu české literatury a schopnost nacházení intertextových souvislostí napříč poezií českých básníků. V Bednářových verších si například všimla příbuznosti s Halasovou a Máchovou poezií: „Jsou v ní cítit ony záchvěvy nihilismu, vnitřní

¹⁷ Mimo kulturní rubriku jí byla ještě otištěna zpráva o básnické sbírce *Chvála Moravy* od Františka Nechvátala (29. 1. 1940) a článek *Bibliofilie přerovského lyrika* o bibliofilském vydání čtyř básní Antonína Janíčka (3. 3. 1940).

nicoty a tragiky, které jsou vlastní poezii Halasově“ (*Kamenný pláč*) a „při četbě básně zaznívá spodní tón metafyziky Máchovy“ (*Veliký mrtvý*).

Ivan Blatný

O sbírce básní *Paní Jitřenka* píše Hauková v textu nazvaném *Nastupuje nejmladší básnická generace* (21. 3. 1940). Pro článek si vybírá básníka jednoho představitele této mladé generace – Ivana Blatného, se kterým ji pojilo přátelství: „Seznámili jsme se na táboře Řadov v roce 1937, kdy jsme chodili do septimy. Blatný byl hubený, slabý, při řeči se zajíkal. A byl smutný a milý. Trochu mi připomínal Wolkera. Měla jsem s sebou fotografický aparát a tak jsem si ho vyfotografovala, jak sedí s knihou v ruce“ (Hauková 1996: 31).

Novinářka představuje sbírku z hlediska námětu („opojení životem i smrtí“). Blatného Hauková charakterizuje jako básníka impresionistického a milovníka Jaroslava Seiferta („Podívala jsem se na něho, jak je teď sám. Vedle na stěně visela Seifertova fotografie s věnováním. Ukazoval mi všechny jeho knihy. Tehdy to byl jeho nejmilejší básník“; 1996: 33) a Jaroslava Vrchlického.

Pokračuje charakteristikou básnických prostředků („plynulý tok metafor“; „tvůrce silné metafory“) a popisem výrazové stránky Blatného poezie, která je „prostá, jednoduchá a svlékající do nahoty každé slovo“.

Seifert a Halas

Jiřina Hauková se jako publicistka nevěnovala pouze tvorbě mladých básníků, ale její pozornost upoutala i díla starších autorů: *Vějíř Boženy Němcové* Jaroslava Seiferta a *Naše paní Božena Němcová* Františka Halase (*Naši dva lyrikové Boženě Němcové*, 6. 3. 1940).

Na začátku referátu vzpomíná básnířka na jiný lyrický počín, rovněž upomínající na českou literární tradici, ale časově starší, totiž na *Máchovské variace* Josefa Hory.

Po připomenutí přínosu Boženy Němcové české literatuře – uchopení prostého jazyka jako jazyka básnického – přechází Hauková k charakteristice sbírek. Nejdříve uvádí znaky společné oběma dílům (pokračování v tradici, písňová forma básní), pak znaky typické pro jednotlivé sbírky.

Autorka si všímá zvukové stránky básní, která je pro tyto knihy básní tolik charakteristická: Seifertovy „zasněné melodie rozezpívané do nejjemnějších tónů“ a Halasova „hudebního verše“. Také se zabývá tím, jak básníci pracují s tématem života české spisovatelky; Seifert „zpívá v tichých vlnkách“ o životě Boženy Němcové a Halas je dle

Haukové místy patetický, což ale podle ní není na škodu, protože „to je jen ryzí kov a zvuk českého slova, z něhož Halas dovede tvořit divy.“

2.2.5 Divadlo

Publicistická činnost Jiřiny Haukové zahrnuje také referáty o divadelních inscenacích. Autorka hodnotí představení olomouckého souboru,¹⁸ který do Přerova „zajížděl čtrnáctidenně, někdy i častěji, střídajíc repertoar činoherní s operami a hodnotnými operetami“ (5. 1. 1941), a spolků divadelních ochotníků – Tyl a Havlíček.¹⁹ Krátký článek věnuje rovněž souboru Jindřicha Honzla, který se zabýval dramaturgií básnických skladeb (13. 3. 1941), a článek o Kladenském divadle publikuje v časopise Eva (1. 2. 1943).

Z inscenací si Hauková vybírá hlavně komedie:

Šamberk stále živý, 21. 12. 1940 • Referát o hře Františka F. Šamberka Palackého třída 27 v režii Rudolfa Poledny.

Červený mlýn, 9. 2. 1941 • Referát o komedii Viléma Wernera *Červený mlýn* v režii V. Kolátora.

Komedie okolo peněz, 20. 3. 1941 • Referát o hře Paula Armanta Pán, který budí důvěru v režii O. Linharta.

Veselohra o manželské nevěře, 20. 4. 1941 • Referát o hře Aldo Benettiho *Dva tucty rudých růží* v režii O. Linharta.

Mimo žánr komedie píše o:

Veselá vdova, 11. 4. 1937 • Referát o operetě Františka Lehára *Veselá vdova* v režii V. Nechyby.

Josef Mánes v Hané, 1. 1. 1941 • Referát o inscenaci Josefa Vacy *Líbánky na Hané* v režii V. Kolátora.

Božena Němcová na jevišti, 12. 1. 1941 • Referát o hře Františka Tetauera *Hořký život* v režii V. Kolátora.

¹⁸ O sborníku, který vznikl u příležitosti dvacetileté existence Českého divadla v Olomouci, píše mimo kulturní rubriku v článku *Almanach dvaceti let Českého divadla v Olomouci* (4. 12. 1940).

¹⁹ Kromě těchto ochotnických souborů existoval v Přerově i spolek jmenující se Sokol v Předmostí (5. 1. 1941).

Žena v bílém, 13. 4. 1941 • Referát o dramatu Patricie Hareové *Asistentka* MUDr. Lawrencová v režii Blechy.

Slohová výstavba divadelních referátů Jiřiny Haukové je povětšinou jednotná. Básnířka nejdříve v krátkosti představí autora hry nebo hru jako takovou – žánrově a námětově ji zařadí, popřípadě uvede významné odchytky od předlohy. Poté stručně popíše děj, přičemž si všímá režijního zvládnutí inscenace, jedna poznámka se vždy také týká výpravy. Větší prostor věnuje hereckým výkonům, výklad o nich pokaždé soustředí na konec článku.

Božena Němcová podle Tetauera a Haukové

V referátu hry *Hořký život* otevírá Jiřina Hauková diskusi o tom, zda se opravdu má divadelně zpracovávat intimní život významných osobností kultury, proto článku věnujeme více pozornosti.

Podle Haukové je diskutabilní otázka, zda je opravdu vhodné vybírat si jako námět soukromý život a vůbec osobnost Boženy Němcové, a ztvárnit ho navíc jakoby realisticky. V jiné větě novinářka de facto nabízí otázku, zdali obraz, který si o oblíbených literátech částečně dokreslujeme svojí fantazii, úplně nepostačuje.

2.3 „SLOUPKY“

Příspěvky, které jsme pro účely této práce nazvali jako sloupky,²⁰ můžeme dle námětu rozdělit do dvou skupin. Pro první skupinu jsou typické přírodní náměty a téma ročních období.

Tématem sloupku *Cítíte a vidíte?* (11. 2. 1940) je období odeznívající zimy a přicházejícího jara, které básnička popisuje na základě smyslovosti: „Projede vám nozdrami čerstvý vzduch, prosycený vůní, kterou jste již dávno necítil. Zachví se vám chřípí pod závanem větru, jehož poryv vámi projede v lehkém zamrazení, vtáhnete zvolna a dlouze vzduch a cítíte v něm vlhlost, syrovou zemi a pod sněhem první sněženky,“ ale také jinak: „A vidíte stříhače, kteří zastříhují větve stromů. Cvik-cvak zachrastí větvička a jedna po druhé se snáší k zemi.“

Motiv vůně se objevuje i ve sloupku *Zahradnictví za městem* (8. 6. 1940), v němž Hauková tentokrát evokuje léto: „Vlažná a zemitá vůně stoupá z pařeníšť a připomíná mi vůni venkovského statku v létě, do něhož se opírá ranní slunce a vyssává vlhkost země.“

V příspěvku *Říjnové ohníčky* (11. 10. 1940) se ještě navíc přidává další smysl – chuť: „a zakousnete se zdravě do černé kůry horkého zemáku. [...] V létě si zase vybavujete představu vánočního kapra a v zimě zase letní mísu jahod a koláče s čerstvými borůvkami.“

Téma jara rozvíjí autorka ve sloupku *Co se děje v městském parku na jaře* (26. 4. 1940). Ten se od ostatních sloupků odlišuje neobvyklým zakončením – jakousi pointou: „mohli jste vidět v jarním parku sedět na lavičce starší ženu v černém a prázdnou lahev od mléka. Neokřikla skotačící děti, neohlédla se kolem a seděla nehnutě v jásajícím jarním sadě.“

Druhá, početnější skupina článků se vyznačuje různorodými tématy, např. změna zimního času na letní, sbírka peněz pro děti, informační funkce plakátových tabulí a další.

²⁰ Všechny jsou od ostatních textů výrazně graficky odlišeny; charakteristické je také jejich umístění – standardně vycházely v levém horním rohu na třetí straně novin.

2.4 REAKCE NA AKTUÁLNÍ POLITICKOU SITUACI V ZEMI

K politickým událostem se ve své publicistické práci Jiřina Hauková nevyjadřovala ani v krátkých zprávách. Výjimkou jsou čtyři texty vzniklé na podzim roku 1938, který představuje vzhledem k tehdejším událostem – značná ztráta území, pronikání fašismu a hrozící válka – významný mezník v historii československého národa.

První tři texty charakterizují pocity zklamání, ale zároveň i určité hrdinné smíření s danou situací – tím se ostatně vyznačovala celá tehdejší doba.²¹

Pod pseudonymem Jola byl novinářce otištěn poměrně delší článek (odpovídající rozsahu referátů o sbornících, zhruba 4030 znaků) s názvem *Víra dvacetiletých* (5. 10. 1938), který pravděpodobně vznikl jako bezprostřední reakce na Mnichovskou dohodu. Autorka se stylizuje (s využitím první slovesné osoby množného čísla) do populace mladých lidí a promlouvá ke čtenářům. Stať *Víra dvacetiletých* představuje hluboké otřesení nad politickou událostí a zřejmě i nad hrozící válkou, otřesení, jež znamená, parafrázujeme-li Haukovou, ztrátu veškeré víry – ovšem jen zdánlivě: jistá víra (jak ostatně napovídá samotný název článku) tu dle Haukové je: „Ale neztratili jsme ještě víry v sebe, v žití, v sílu svého mládí. Čekají na nás velké úkoly, pro něž musíme žít. Je údělem i výsadou našeho národa odvěký zápas o vyšší ideje a spravedlnost světa. Víme, že národ náš vždycky v boji za pravdu zvítězil. Věříme i my.“

O deset dní dříve (25. 9. 1938) vyšel Haukové podobně laděný text *Krb zůstal chladný – oheň vzplanul v srdcích*, který je také jakousi reakcí na sudetoněmeckou otázku. V první půli textu novinářka zdůrazňuje důležitost semknutí českého národa, kterou si vyžaduje nelehká politická atmosféra. Druhá část článku se nese opět ve znamení víry, tentokrát víry v československé ženy: „Československé ženy dovedou být statečné nejen ve svých rodinách, ale dovedou i v nejhorších chvílích říci hrdě mužům a synům jako kdysi říkali spartské matky: ‚Se štítem, nebo na štítě!‘ A dovedou to tentokrát říci i sobě samým.“

Ještě téhož dne vyšel Haukové článek *Noc na sobotu* o mobilizaci, která se udála z pátku na sobotu 23.–24. 9. 1938. Z textu článku je zřejmé, že se Hauková snaží ve čtenáři vyvolat pozitivní pocity, ač šlo pro Čechoslováky o nelehkou noc. Hauková promlouvá slovy žen příštích vojáků – aspoň to tak tvrdí – ale vypadá to spíše, jako by je vyslovovala ona sama, aby tak čtenáři dodala klid („A není slyšet pláče, jen silná slova odhodlání, která říkají

²¹ Cuhra – Ellinger – Gjuríčová – Smetana 2006: 96.

naše ženy vojákům: „Braňte nám naši drahou vlast! – Nebojte se! – Budeme se starat o vaše děti a všechny, které jste zanechali.““).

Po napjaté atmosféře v zemi vyvolané „Mnichovskou zradou“ přichází zřejmě jisté uklidnění a za této „zklidněné atmosféry“ píše Hauková již ne tolik emotivní text *Slovensko základnou nového světa* (9. 10 1938), v němž je obsažena opět jistá víra – tentokrát zcela konkrétní –, víra ve Slovensko jako v nové společenské a hospodářské centrum a „základnu pro nový stát“.²²

²² Reakci na politické dění, tentokrát na československé vztahy v období Hlinkovy gardy a Tisovy vlády, představuje rovněž článek *Natralo to takhle nepůjde* (14. 12. 1938). Vzhledem k charakteru textu si ovšem nejsme jisti, zda je jeho autorkou skutečně Hauková. Nasvědčoval by tomu fakt, že jde o typicky novinový článek vyjadřující se se zřejmým zaujetím a jasným postojem k počínání Slováků v „nové politické situaci“ (článek je podepsán J. h., standardně vycházely Haukové články pod pseudonymem jh, popřípadě jih). „V celé řadě nynějších projevů cítíme, že přátelské vztahy se Slovenskem se nijak nezlepšují, ne snad vinou naší, ale vinou oněch Slováků, kteří z důvodů více méně osobních a tiskem slovenským poštvaných, nenacházejí na nenáviděných Čechúnech žádných dobrých vlastností.“ Pokud by jeho autorkou byla skutečně Hauková, jednalo by se opravdu o ojedinělý text, ve kterém by se tak se zřetelně kritickým postojem vyjadřovala k aktuálním otázkám. Spíše to nasvědčuje tomu, vezmeme-li ještě navíc v úvahu říjnový text (viz výše), styl a syntax textu, že autorem je jiný redaktor.

2.5 SHRnutí

V psaní textů s uměleckými prvky pokračuje básnířka v Lidových novinách, kde rozvíjí přírodní tematiku v útvaru, který již oprávněně můžeme nazývat sloupkem (standardní sloupek se v Obzoru nepěstoval).

V Obzoru poznáváme Haukovou jako novinářku, která se zájmem, kam se budou ubírat mladí básníci, sleduje počátky poezie své generace.

Jiřina Hauková se názorově nevyhraňovala ani ke společenským a kulturním aktualitám. Pokud ano, jde spíše o drobné úvahy, které vypovídají o jejich autorovi, že to byl vnímavý a citlivý člověk, který i po podzimu 1938 věřil ve svůj národ.

3. LIDOVÉ NOVINY 1940–1942

V roce 1940, po třech semestrech studia anglistiky a bohemistiky na Masarykově univerzitě v Brně, se Jiřina Hauková vrátila kvůli uzavření vysokých škol do Přerova a začala externě přispívat do Lidových novin: „A Mikulášek mi pak zařídil, že jsem mohla vést v Lidových novinách ženskou rubriku. No, to na mě bylo trochu moc, já bych si nikdy na ženskou rubriku netroufla, ale nemusela jsem psát o módě, spíš třeba o květinách, o úpravě bytu, různé reportáže, například ze zahradnictví. Tak jsem si přivydělávala“ (Hauková 1996: 42).

Jiřina Hauková přispívala do rubrik Žena a svět, Móda a společnost (později, od roku 1941, s obměněným názvem Móda a domácnost). První rubrika vycházela v odpoledním vydání Lidových novin, druhá v nedělní příloze. Musíme ovšem podotknout, že si nejsme jisti, zda příslušné články byly skutečně součástí rubriky. Vycházely sice na stejné straně, ale od ostatního textu se lišily typem písma – kurzívou – a mnohé z nich ani svým tématem nezapadaly do „módy“ či „domácnosti“. Jiřina Hauková také psala sloupky, jež v kurzívě vycházely na přední straně novin. Je rovněž autorkou textů *Ráj mečků* a *Vymírající hospodské štíty*, které svým charakterem můžeme přiřadit k žánru reportáže či causerie.

Hauková-publicistka psala nejčastěji o postavení ženy ve společnosti, emancipaci, květinách a přírodě či o kultuře bydlení.

V této kapitole budeme rovněž hovořit o třech textech, které vyšly v časopise *Eva*, o *Monumentalitě drobné krásy*, *Deštivém čase* a článku *Rodinné prostředí a mladí lidé*.

V následujících podkapitolách pojednáváme o obrazu ženy, tak jak se jeví v textech Jiřiny Haukové určených ženskému čtenářstvu – ženy, jakou ji vidí a jejíž ideální předobraz kreslí právě česká básnířka. Nevšímáme si ovšem jenom ženské tematiky, nýbrž i obsahu ostatních článků, a v nich především opakujících se motivů, jež jsou jedním z charakteristických znaků žurnalistické práce Jiřiny Haukové. Všechny novinářské statě mají jistou tendenci k výchovné funkci a alespoň minimálně usilují u žen o určitou kritickou sebereflexi.

3.1 NOVODOBÁ ŽENA PODLE JIŘINY HAUKOVÉ

V článcích *Vzácná čtenářka*, *Rozjímání o mladých ženách*, *Ibsenova Nora a dnešní žena*, *Ženy v nových oborech umění*, *Žena od starověku do dneška* si česká novinářka pokládá otázku duševního rozvoje ženy a otázku emancipace. Musíme na začátku podotknout, že Hauková klade mezi duševní vývoj a emancipaci rovnítko, jedno bez druhého je dle jejího názoru nemyslitelné. Ve jmenovaných textech převážně kritizuje „duševní strnulost“ (22. 2. 1942), které podle ní podléhá většina mladých dívek poté, co vstoupí do manželství a začnou se starat o domácnost.²³ Z této „duševní strnulosti“ ovšem neviní „techniku domácnosti“. V článku *Ženy v nových oborech umění* (17. 10. 1941) reaguje na názor, že příčinou „duševního zevšednění“ je právě způsob vedení domácnosti (ona „technika“): „Bylo by slabé přikládat váhu jen tomuto důvodu. Vážný zájem a talent si najde přes překážky vždy cestu sám. [...] jádro duchovního života žen leží v samých ženách.“

Vidíme, že Hauková shledává příčinu „duševního zpoždění“ (22. 2. 1942) v ženách samých. (Představme si duševní zpoždění tak, jak si ho představuje autorka, nebo aspoň jednu z jeho podob – trávení volného času bezvýznamnou činností, jakou je např. ženské tlachání, a nezáměr se dále vzdělávat.) Jiřina Hauková se domnívá, že psychický vývoj a touha se vzdělávat je závislé jen na ženách, na tom, zda to skutečně CHTĚJÍ: „domýšlení problému o postavení ženy ve společnosti a státě, o jejím duchovním rozvoji záleží především na ženách samotných, na jejich vytrvalosti a opravdovosti v dalším duševním rozvoji.“ Tuto myšlenku vyslovuje v úvaze *Žena od starověku do dneška* (12. 1. 1942), znovu potom v textu *Rozjímání o mladých ženách* (22. 2. 1942): „Záleží především na nich samých, aby si udržely svůj zájem z mládí.“

Předložili jsme tu dva názory na příčinu neschopnosti žen dále se psychicky rozvíjet. Srovnáme-li je, vidíme, že první z nich je značně povrchní, zatímco ten druhý (mínění Jiřiny

²³ Tento obraz ženy, se domníváme, nebyl jen subjektivním pohledem Jiřiny Haukové, nýbrž společenským faktem. Albína Dratvová (1898–1961), první habilitovaná žena na přírodovědecké fakultě v Praze v oboru matematika a filozofie, dochází k témuž postřehu jako Hauková: „Čím se to stává asi, že mládež má tolik chuti a sebevědomí a čím je starší, tím je prostřednější a prostřednější? Mé žákyně, které mně kdysi napodobily, slibovaly sobě i nám, svým učitelům, mnoho do budoucnosti – a co z nich dnes je? Zvláště ženy snadno zevšední. Říci si jako důvod, že ‚bojem s malostí staly se malými‘ – jak mi to dnes jedna kdysi mnohoslibná dívka napsala?“ (Dratvová 2008: 282–283). V návaznosti na poslední větu citovaného textu ještě cituji Jiřinu Haukovou: „Tak se vám stane, že se sejdete po několika letech se svou provdanou přítelkyní ze studií, která byla chytrá a nadaná dívka a zjistíte, že její duševní obzor dnes nesahá dál než za hranice města“ (22. 2. 1942).

Haukové) se snaží jít do hloubky problému. (K této „problematicce“ se ještě vrátíme nad článkem *Ibsenova Nora a dnešní žena*.)

Publicistka Hauková spatřuje cestu k duševnímu vývoji žen nejprve v jednotlivcích. Věří v to, že se aspoň v některých ženách nachází jakási ibsenovská mravní hloubka (5. 10. 1941). Ve svých rozpravách nabádá, aby onu mravní hloubku každá žena v sobě našla a „probudila“. Z každé takové ženy, byť jde stále spíše jen o jednotlivkyně, se raduje, ať už jde o láskyplnou sociální pracovníci (8. 8. 1941), talentovanou režisérku a dirigentku (17. 10. 1941) či mladou šatnářku-čtenářku Jiřího Wolkeru (21. 2. 1942).

Autorka si je dobře vědoma toho, že české prostředí musí v ženské otázce učinit ještě mnoho, aby se aspoň trochu přiblížilo onomu pojetí svobody ženy, o kterém píše v textu *Ibsenova Nora a dnešní žena*. Hauková zde kritizuje emancipační hnutí za jeho vnějškové vnímání skutečnosti. Příčinu tohoto povrchního vidění spatřuje v nepřípravenosti žen na nenadálou vlnu volnosti a svobody – že tu volnost a svobodu nedokázaly ženy správně uchopit. Vnitřní mravní sebevládu tedy zatím zosobňuje pro Haukovou jen hrdinka Ibsenova dramatu. Ty „skutečné“ ženy se stále spokojují s rolí pokorné manželky.

Zaujetí a postesknutí stojí v úvahách české básnířky vedle sebe. Vedle nadšení ze šatnářky, která si ve chvílích volna čte Wolkerovy básně, projevuje zklamání nad těmi dívkami (kterých je stále většina), jež hltají laciné romány na pokračování. Vůbec tyto „románky“ s předvídatelným dějem, jež produkují populární ženské časopisy, považuje za nevhodné čtení pro ženy: „maloměstska klepna, která shání poslední žertíky a jejíž kulturní stravou jsou oblíbené romány na pokračování.“ V *Rozjímání o mladých ženách* (22. 2. 1942), ze kterého pochází uvedený citát, například porovnává osamělou maminku-nadšenou čtenářku se skupinou žen věnujících se planým rozprávám o módě a dalších marnostech. Jednotlivec tu stojí proti skupině a spisovatelka do něj vkládá naději a slouží jí jako příklad ženy, jež má zájem o rozvoj svého duševního života. Takový příklad využívá Hauková pro mravní ponaučení čtenářek.

Samotná existence těchto jednotlivkyň ovšem nestačí k vyřešení ženské problematiky. Další krok musí učinit společnost a podat těmto osobnostem pomocnou ruku na cestě k dozrání jejich mravní síly a dovedností.²⁴ Spisovatelka tu náznakově otvírá další otázku: Zdá se, že samotná vůle žen nestačí k tomu, aby dosáhly zrovnoprávnění. Je k tomu potřeba

²⁴ „Důvěra jejich [budoucí režisérka a dirigentka] schopnostem je zase dalším stupínkem, který upevňuje a potvrzuje, že žena ve svém duchovním rozvoji stoupá. Jejich duchovní vyspělost je jen otázkou vývoje a času“ (17. 10. 1941).

i kladného postoje společnosti.²⁵ Tuto domněnku vyslovila už v dřívějším listopadovém textu roku 1940, v závěru reflexe Ibsenovy Nory. Mravně vyspělá žena ještě nutně nezaručuje mravně vyspělé soužití s mužem, když on není ochotný se na takovémto společném životě podílet. Nora se vysvobodila z emočně prázdného života, aby se jednou provždy zbavila role lidské loutky, musela se ale kvůli tomu vzdát své rodiny.²⁶ Hauková se snaží v problematice ženské emancipace najít takové řešení, jaké by neodporovalo manželskému a rodinnému soužití. Dle spisovatelky odpověď leží na dně ženské duše a v ochotě mužů „účastnit se na mravně silném manželství“ (5. 10. 1941).

3.1.1 Žena jako symbol rodinné harmonie

Téma harmonického manželství je předmětem článku *Rodinné prostředí a mladí lidé* (Eva 1. 8. 1942). O tématu se v článku pojednává v souvislosti se zvyky, které si každý jedinec odnáší z rodiny do vlastního samostatného života. Založení nového a šťastného rodinného prostředí, jak píše Hauková, je totiž průnikem dvou odlišných pohledů na rodinu, kterou představují dva mladí lidé. Znovu tu tedy spisovatelka připomíná, co naznačila už v pojednání nad Norou a moderní ženou, že spokojené manželství je výslednicí vzájemného pochopení a úcty. Srovnajme to opět s Ibsenovou Norou. Její soužití s manželem nebylo šťastné ani před, ani po rozhodné události, protože její muž nechtěl akceptovat důsledky nově vzniklé situace.

Rodinné prostředí jako činitel podléhající se na utváření lidské osobnosti – takový motiv se objevil jako dílčí už v článku *Harmonie v nás a kolem nás* (25. 10. 1941). Domov – „duch rodiny“ – dle novinářky jistým způsobem formuje osobnost; domov pomáhá člověku utvářet jakýsi pohled na svět a tento pohled si pak jedinec nutně přináší do soukromého života. Z této skutečnosti Hauková vychází, když se zamýšlí nad podstatou spokojeného spoluzití dvou individualit.

Hlavním tématem článku, jak říká už samotný jeho název, je harmonie, která by měla být nedílnou součástí každého domova. A o tuto harmonii by se měla postarat žena. Autorka

²⁵ „Přetřásání ženské otázky by nebylo plané a zbytečné, kdyby se společnost dívala na tento neustálý ‚problém‘ zdravě, přirozeně a lidsky s uvážením rovnocenných duševních kvalit muže a ženy a funkce obou ve společnosti“ (12. 1. 1942).

²⁶ O dramatu norského spisovatele se vášnivě diskutovalo právě nejvíce v souvislosti s „ženskou otázkou“. Viz také: Bahenská – Heczková – Musilová 2010: 294–302.

respektuje „klasické“ rozdělení role muže a ženy v rodině – takové, jaké se nám dnes zdá spíše jako konvenční. Otázka emancipace (tak, jak ji pojímá Hauková a jakou jsme ji nastínili na začátku předchozí kapitoly) se nijak nevyklučuje s rozdělením „manželských rolí“. Žena má být pořád tou osobou, která jediná se stará o harmonii domova, a muž stále tím, jenž se „nedokáže vžít do duševního ovzduší rodiny“ (8. 8. 1941). Nabízí se otázka, zda se takový názor nepřičí jejím představám o naplnění nesobeckého manželského svazku plného vzájemného porozumění. Vypadá to, že se to u ní nevyklučuje: Dva lidé se mohou respektovat, aniž by se oba dva výrazně podíleli na rodinném ovzduší.

Jestli emancipace nutně neznamená přehodnocení „typických“ manželských rolí, to je, zdá se, otázkou až pozdějších let.

3.1.2 Žena na venkově

Rozdíl mezi venkovským a městským způsobem života, jak se zdá podle dvou statí Jiřiny Haukové (*Povolání, jež čeká na mladé ženy*, 8. 8. 1941; *Péče o zdraví nejmenších*, 13. 3. 1942), je v některých ohledech ve 40. letech 20. století ještě značný. Texty obou článků oscilují mezi funkcí informativní (činnost sociálních pracovníků; jak to chodí v poradnách pro matky) a výchovnou. Je zřejmé, jaké chování matky je žádoucí a jaké ne, aniž by Hauková musela použít výrazně apelativní tón. Pojednává o rozdílu mezi počínáním městské a venkovské ženy, když ji přijde navštívit zdravotní sestra z Ligy proti tuberkulóze.²⁷ Na jedné straně říká, že matky z měst jsou v lecčems vyspělejší než ty z venkova, protože dají na rady zdravotních pracovníků a nedůvěřují ženám kořenářkám, ke kterým se s radou ubírají ještě mnohé venkovské matky. Na druhé straně se Hauková ovšem nezapomene zmínit o těch vesnických rodinách, u kterých se setkala s opačným chováním.

K venkovskému prostředí se básnířka vrací v úvahách *O společenském taktu* (14. 2. 1942) a *Ženy ve venkovských městech* (14. 3. 1942), už ne ale v souvislosti s osvětovou činností zdravotních sester, nýbrž v souvislosti s kulturním životem. V prvním z nich spíše kritizuje, v druhém zase naopak chválí. Kritika se týká způsobu chování žen v divadlech menších měst, které by ve velkoměstech byly nemyslitelné (pozdní příchod nebo naopak příliš brzký odchod, vzájemné povídání mezi sebou a módní výstřelky).

²⁷ O činnosti Ligy za rok 1940 a 1941 informuje Hauková v přerovském Obzoru.

Podobný text nazvaný *Jste nenapravitelní?*, na jehož začátku jako by autorka hovořila za stěžující si návštěvníky divadel a ve kterém je zřetelněji znát autorčino pohoršení nad chováním nejen žen, ale obecně diváků, napsala Hauková už v roce 1940 (3. 12.) pro *Obzor*: „Mnozí návštěvníci přesto, že si zaplatili podívanou, nevidí přes klobouky dam, které se nyní z různě vkusných čepiček rozrostly do rozměrů komínovitých nebo střechovitých. Kdyby dáma s tímto útvarem na hlavě přišla do divadla v jiném městě, tedy ji tam nepustí.“²⁸

Pozorujeme u Haukové-kritičky, že se nespokojuje s pouhým faktem, že se ženy daleko častěji věnují kulturnímu vyžití než dříve, ale zajímá ji především, zda to skutečně dělají pro ten účel – čili zda to nedělají z jiného důvodu. Jde jí o opravdovost lidského počínání. Skutečnost, že přítomnost žen v uměleckých oblastech je jen prázdným gestem, hodnotí velmi negativně.

V článku *Ženy ve venkovských městech* (14. 3. 1942) se spisovatelka vrací k „ženám-kulturním nositelkám“. Projevuje v něm spokojenost nad pronikáním žen do uměleckých profesí (režie, herectví).

3.1.3 Žena-čtenářka hodnotné knihy

V šesti článcích²⁹ najdeme společný motiv, kterým je kniha. Je vždy součástí charakteristiky bytového prostoru. Knihovna jako znak dobře vypadající pracovny. Kniha jako nezbytný bytový doplněk, drahocenný předmět, který vždy zkrášluje místnost, nikdy nehyzdí – takový, který se podílí na příjemné náladě.³⁰ Rozumí se ovšem kvalitní kniha, resp. hodnotné čtení, jakým nejsou zamilované romány na pokračování v ženských časopisech. Takové jsou povětšinou u autorky předmětem kritiky v tom, jak ženy tráví volný čas. Hauková míní, že trávení volného času četbou rozmarných příběhů je marnivé, protože taková a podobná vyprávění nemají nic společného se skutečným životem. Kniha by měla být podle autorky vždy prostředkem vzdělání a ne mystifikací v podobě příběhů plných falešných snů. Zmínka o „laciných románcích“ je převážně prostředkem ironie, se kterou se v textech Jiřiny Haukové setkáme jen vzácně.

²⁸ Text na stejné téma vychází dokonce ještě o pár měsíců později: *K výchově divadelního publika* (7. 9. 1940).

²⁹ *Poesie popelníčku* (27. 10. 1940), *Půjčujete knihy?* (20. 9. 1941), *Harmonie v nás a kolem nás* (25. 10. 1941), *Vůně bytu* (4. 12. 1941), *Vzácná čtenářka* (21. 2. 1942), *Rozjímání o mladých ženách* (22. 2. 1942).

³⁰ „Když jste sám s knihou, cítíte v popelníčku duši věci, která k vám promlouvá v té chvíli nejdůvěrněji“ (27. 10. 1940).

Jednoduchou rovnicí dochází autorka k tomu, že znalostí a pochopením opravdu hodnotných knih se ženy podílejí na vyrovnaném domově, jaký musí zaopatřit jediné ony. Dobrý vztah ke knihám znamená dobrý vztah k umění, a tím pádem ke kráse, jež je zdrojem oné kýžené vyrovnanosti.

3.2 TÉMA DROBNÉ KRÁSY

V novinových statích, které netematizují ženskou problematikou, si Jiřina Hauková všímá například maličností obklopujících člověka v jeho každodenním životě. Tuší pravděpodobně, že i takové články se setkají u čtenářek s pozitivní odezvou, protože „žena se rozptyluje svým přirozeným sklonem a láskou k drobnostem a detailům v maličkostech“ (17. 10. 1941). Autorka dokáže i z naprosto všední věci udělat věc hodnou lidské pozornosti, „věc s duší“ (27. 10. 1940³¹). Tak z popelníků vyčarovala „hřbitůvky cigaret plné kouzel a vůně“ a prostředky „intimnosti a sblížení“ (tamtéž). Zvláštní kouzlo přikládá básnířka především těm domácím popelníkům, ze kterých můžeme dle jejího mínění usuzovat na vkus jejich majitele. A vkus majitele se podle Haukové pozná také podle jeho bytu.

3.2.1 Bydlení a květiny

Bydlením se novinářka zabývá ve dvou textech.³² I když každý pojednává o trochu jiném tématu,³³ v obou Hauková vyjadřuje totéž mínění, totiž že v charakteru domova se nutně odráží osobnost jeho vlastníka (tutéž myšlenku vyslovuje i v *Monumentalitě drobné krásy*, Eva 1. 10. 1942). Také zdůrazňuje účelovost jednotlivých místností, které by neměly sloužit pouze návštěvám. O účelnosti a praktičnosti bydlení, tak jak je tehdy zdůrazňovali architekti, mluví také v článku *Slasti a strasti koupelen* (16. 6. 1941), kde kritizuje stejný problém – nevyužití bytového prostoru, zde konkrétně koupelen, jejichž hlavním účelem je péče o zdraví.

Co se týče otázky bydlení, zmiňuje se Hauková o ženské lásce k titěrnostem – porcelánu, keramice, talířkům a vázám, do kterých neodmyslitelně patří květiny, jimž autorka přikládá velký význam.

Básnířčin kladný vztah ke květinám se ukázal už v krátkém článku *O krásnější vzhled města Přerova* (23. 1. 1936) z deníku *Obzor*. Text článku vznikl u příležitosti Středomoravské výstavy a autorka v něm čtenáře nabádá k vnější úpravě města, zvláště pak venkovních zahrádek plných květin: „nemělo by se zapomínat na důležitý prvek, vždycky lahodící zraku

³¹ *Poesie popelníčku*. Tentýž text byl otištěn předtím v deníku *Obzor* dne 13. 10. 1940.

³² *Psychologie bytu a bydlení a Vůně bytu*, 25. 7. a 4. 12. 1941.

³³ První z nich o potřebnosti soukromí pro každého člena rodiny, druhý o kouzlu lidmi obývaných místností.

svou nevtíravou delikátností – květiny. Není třeba ani upozorňovati zahrádkáře, kteří příliš lnou k tomu kousku půdy, aby zanedbali příležitost vypěstiti na něm co nejkrásnější květy, zvláště tam, kde zahrádky souvisí přímo s ulicí.“

Z květin dále učinila Hauková téma článku *Ráj mečíků* (21. 8. 1940) a dvou kurzív *Kouzlo kytic* (28. 9. 1941) a *O květinách a květinářkách* (24. 6. 1941); v druhé z nich povyšuje květiny na „prostou krásu světa“.

Smyslem květin („nepatrný úlomek monumentální krásy“; Eva 1. 10. 1942) zakončuje v úvahách *Vůně bytu* (4. 12. 1941) a *Monumentalita drobné krásy* rozpravu nad atmosférou bytových prostorů.

Ráj mečíků (21. 8. 1940) můžeme žánrově přiřadit někam mezi reportáž a causerii, protože vedle novinářských znaků (zahrada mečíků v Horní Moštěnici, získávání nových odrůd pomocí křížení a další faktické informace) se text vyznačuje i znaky beletristickými („Zdá se vám, jako byste se odpoutali od země a pluli v jiném světě barev a vůní, měňavé delikátní krásy“), nicméně beletristická část zabírá minimum textu, takže můžeme článek považovat za jakousi reportáž z návštěvy zahrady Zemského ústavu pro zušlechťování rostlin. V reportáži Hauková vyjmenovává druhy mečíků s neobvyklou barevnou kombinací a další v ústavu pěstující rostliny.³⁴

Ve sloupku *Kouzlo kytic* hrají květiny roli doplňku, jenž se v domě podílí na „barevné vyváženosti“. Tentokrát se spisovatelka nadchne podzimními rostlinami. Okouzluje se (a čtenáře nutně také) jejich barevností. Ocitáme se kdesi v přírodě za městem (stejný motiv také: *Od polí k městu*, 23. 5. 1941): „Kousek dál u cesty si radostně hmátnete do kštic jeřabin, jste okouzlena černými plody a krvavými listy svídy, rudými biretky brslenu, oblými plody dřínku i korálky červeného bezu.“ Autorce učaroval i sled hlásek, ze kterých se skládá jméno rostliny: „vaše kytice je půvabná jak na pohled tak i kouzelným střídáním hlásek a samohlásek ve jménech plodů, která zaznívají při měkké výslovnosti nevídanou krásou zvuku.“

V textu *Kouzelná jména* (7. 3. 1942) Jiřinu Haukovou pro změnu nadchne souzvuk některých jmen a příjmení (sloupek pojednává o výběru nejvhodnějšího jména pro dítě). „Mají zvláštní půvab a kouzelně vás přitahují krásná jména lidí, jejichž křestní jméno

³⁴ Téměř totožný text vyšel Haukové o pár dní dříve v *Obzoru*, jen doplněný o údaje o zelenině a obilí. *V zahradě květů a zeleniny* (11. 8. 1940).

a příjmení tvoří stejný celek stejné ražby a zladěného zvuku, ať už ostrého a průbojného nebo melodického a poetického.“

Spisovatelka vidí v tradici dědění jména po předcích zvyk, který je v nás hluboko zakotven, a přikládá mu jistý význam: „člověk se tak snaží předat aspoň částku ze své bytnosti a existence budoucímu pokolení.“

Za „prapud“, jaký jsme zdědili po svých předcích, považuje Hauková také náš pozitivní vztah k ohni (resp. k jeho moderní „podobě“ – topení; *Kult ohně*, 11. 3. 1942).

3.2.2 Hauková-„básnířka“

„Drobná krása“ je tématem úvahy *Monumentalita drobné krásy*. Začíná tvrzením, že je to básník, jenž si dokáže všimnout s velmi jemnou pozorností drobných věcí všude kolem nás.

Takového básníka ostatně v sobě nezapře ani Hauková. Například v textu *Deštivý čas* (Eva 15. 11. 1942). Lyrickými prostředky navozuje atmosféru podzimního deštivého dne a náladu s ním spojenou: „Zaposloucháte se za teskného podvečera unaveni denní prací. Blažený déšť odpočnutí a klidu. Podzimní déšť... Je v něm něco tesklivějšího a chmurnějšího než v hravém deštičku dubnovém. Je melancholictější, ale usměrněný v prudkém a silném pádu. Má v sobě smutek holých stromů, splavuje poslední listy.“ Básniřka probouzí náš sluch a zrak: „V hustém přílivu kapek dopadá na okno déšť. Bubnuje, perlí se na okenní římse, hned poskakuje v jakémisi hudebním rytmu, jehož takt si maně vyklepáváte prstem na rám okna.“

Také se zde objevuje motiv „slunce v kapce vody“, který jsme zaznamenali již v *Monumentalitě...* („I v přírodě jsme se naučili vnímat monumentalitu krásy nejen ve východu slunce, ale i v drobné kapičce rosy, která se zatřpytí jako drahokam pod dotykem slunečního paprsku“): „Kapka za kapičkou pomalu opadá. Doběhli jsme domů. Na okenní římse se zachytila poslední. Rozžehla se. Je v ní skryto malé slunce.“

Déšť v jejím podání není nežádoucí živel, nýbrž něco, co má své jedinečné kouzlo.

3.3 TÉMA PŘÍRODY

Tematicce přírodní krásy za městem a jedinečnosti každé městské obce se věnuje Jiřina Hauková ve sloupku *Od polí k městu* (23. 5. 1941).³⁵ Krajina za městem je v podání autorky zdrojem pohody, kterou si nutně přinášíme s sebou při cestě zpět do města, jež je najednou díky této přírodní kráse daleko přístupnější – zkrátka hezčí. V přírodní scénérii spatřuje Jiřina Hauková prvek, jenž zkrášluje město. Každý čtenář pocházející z venkova tuší, o čem autorka mluví. Spisovatelka však jako by povyšovala přírodní jevy („rozčepýřené vršky jehličnatých stromů“, „větvoví břízek křehce profialovělé“, „déšť nazlátlého pelu“) na něco „významnějšího“ a „čtenář z venkova“ tím pádem nabývá pocitu, že za jeho městem se nachází něco, co zcela ještě neprobádal – nějaká úchvatná přírodní scenérie. Obec je pro autorku nejdříve živoucím organismem („Drobné domy, v sebe zaklesnuté, pravidelně a klidně dýchají“), pak lidským jedincem se „svou zvláštní podobou vnější i vnitřní, se svou tvář“.³⁶ Stejnou větu najdeme v článku *Nebylo by Přerova... ze dne 30. 3. 1941* v *Obzoru*: „Každé město, to je jiný člověk, jiná tvář se svou zvláštní podobou vnější i vnitřní“; s menší obměnou najdeme větu ještě dříve v textu pojednávajícím tentokrát o městě jako takovém, *Chvála města ze dne 4. 1. 1940*, rovněž v *Obzoru*: „Každé město, to je jiný člověk, jiná tvář, s individuální podobou vnější i zvláštní psychologickou ražbou vnitřní.“

V článku *Duše zimního města* (10. 1. 1942), jak už napovídá název, se město proměňuje v lidského tvora s duší a srdcem. Svoji jedinečnou magii má pro spisovatelku pouze město pod sněhem. Sníh je v tomto textu přírodním útvarem, jenž vdechuje život („Sochy svatých mají nebeský šat, a přece se zdají být tak lidské, mění svou podobu, že by ses u nich zastavil a dal se málem do řeči“).

³⁵ Tentýž text vyšel předtím také v *Obzoru* dne 1. 5. 1941.

³⁶ I ve vzpomínkách Jiřiny Haukové najdeme pasáže věnující se popisu určitého kraje. V následujícím citátu popisuje básnička podzim na Vysočině: „Obzor je jasný, z kopce nad Kunštátem je vidět daleko po vlnité krajině, jsou tu všechny barvy palety: žlut' a červeň listů, okr a tmavohněd' země, zeleň ještě svěží trávy, radost jeřabin a šípků, bdělost a modř nebe“ (Hauková 1996: 171). V jednom rozhovoru na otázku, zda cítí dodnes vliv skupinové poetiky ve své poezii, odpověděla: „Kainar a já jsme pocházeli z venkova, dokonce z téhož města. Skupina programově prosazovala v umění téma města, ale v nás dvou převažovala spíš poloha přírodní“ (Hauková 1999: 2).

3.4 TÉMA MINULOSTI

Až s podivem pozorujeme, jak věci v podání Jiřiny Haukové nabývají doslova jakési magie, jak se autorka dělí se čtenáři s radostí nad jejich zvláštním kouzlem. Jednou to jsou jména květin a lidí či předměstská příroda, oheň a zasněžené město, podruhé pohádky nebo hospodské štíty.

Článek nazvaný *Nad starými pohádkami* (19. 12. 1940)³⁷ evokuje vzpomínky z dětství – nad starými pohádkovými příběhy se autorka vrací do minulosti své dětské duše a čtenář se zase nutně vrací do té své, protože nadšení v dětských letech pro pohádkový svět spojuje všechny lidi. Spisovatelka se rozradostňuje (a čtenář nezbytně s ní) nad nalezenými dětskými knihami ještě v dospělém věku; upomíná nás na matčin hlas: „Vzpomínáte na ty chvíle, na mamčin teplý hlas, když jste po ní před spaním ještě žebronili: „Maminko, ještě jednu!““ (Ve vzpomínkách Jiřiny Haukové čteme: „Zato mě velice bavily pohádkové knížky a loutkové divadlo. Dokud jsem neuměla číst, maminka nám každý večer čítávala, sestry zlobily a já prý jsem pořád na ni volala: „Čti dál, čti dál!““; Hauková 1996: 19). Příběhům pro děti přisuzuje autorka důležitý význam, co se týče poznávání světa kolem nás; podle ní nás příběhy vybízejí k přemýšlení, bereme si z nich ponaučení a zanechávají v nás odvahu, lásku k životu a tvorům.

Causerie *Vymírající hospodské štíty* (26. 7. 1941) je pro autorku opět návratem do minulosti; tentokrát obdivuje kouzlo starých dob. Ve sloupku *Nad starými pohádkami* tou minulostí bylo dětství, tady je jí spisovatelčino rodné město – Přerov před rokem 1900, který byl tehdy známý svými zájezdními hospodami. Básniřka se negativně vyjadřuje o modernizaci, konkrétně o novodobých „studených“ restauracích, jež nahradily některé hospody s jejich jedinečnými štíty. Také poukazuje na fakt konkurence, který byl kdysi mezi hostinci naprosto nemyslitelný („Řevnivosti asi tehdy hostince neznaly, protože jich deset vedle sebe docela svorně v sousedství žilo“). Hauková nás postupně provází jednotlivými podniky a přesvědčuje nás o výjimečnosti každého z nich.

³⁷ Totožný text vyšel ještě později pod názvem *Na stříbrném proutku pohádek* v *Obzoru* dne 25. 12. 1940.

3.5 DALŠÍ TÉMATA

V následující skupině článků už není tematizovaná „krása drobných věcí“ ani v nich Hauková nepropadá kouzlu přírodních vjemů.

Předsudek o nošení brýlí jako něčem, co člověku vůbec nesluší, vyvrací autorka v textu *Kdy máme nosit brejle?* (22. 5. 1941). Takový název článku zvolila Hauková proto, že se v něm taky zabývá „okolnostmi“, za kterých je brýle nosit nezbytné. Máme je podle ní nosit tehdy, když chceme vidět vnější svět; když potřebujeme být sami se sebou, zahledět se do sebe, tehdy se bez nich obejdeme.

V kurzívě *O umění hovořit a psát dopis* (9. 11. 1941) si básnířka postěžovala nad tím, že je dávno pryč doba, která je spojená s tzv. uměním hovoru, společenskou konverzací, na které si daly záležet především ženy 18. století, a nad psaním dopisů, jež je dle ní už na ústupu.

Dopisy nejsou pro básnířku jen ledajakým psaním; upozorňuje na jejich význam, jaký kdysi plnily – sloužily k udržení vztahů mezi lidmi: „Vymizel dnes požitek a rozkoš ze psaní dopisů, kouzelná pečetítka a pečeti, tajemné, dlouhé čekání až přišel posel s odpovědí, která se nedočkavě otvírala. V těch dopisech nebyly jen zprávy a sdělení, ale bylo do nich vloženo i kus nitra pisatele, poněvadž se lidé tak často neviděli, jeho vztahu k druhé osobě.“ Ta psaní, v nichž se probíraly „poměry společenské, drobnůstky a klípky literární, mínění o současných mravech“, mají pro nás dle Haukové význam celospolečenský, význam historicko-literární.

Článek *Nový dětský domov na Moravě* (4. 2. 1942) informuje o zřízení v Přerově: jak vypadá, jaké instituce k němu přináležejí, informuje o práci vychovatelek a činnostech, kterým se v něm děti věnují.³⁸

Úvaha *Trochu shovívavosti* (29. 1. 1942) je adresována ženám-matkám dcer. Jsou autorkou nabádány ke shovívavosti a trpělivosti, když učí své dcery vařit. Hauková je odrazuje od zbytečných hádek, jež jsou důsledkem právě neshovívavosti a netrpělivosti. Vaření přirovnává k umění a podotýká, že každému umění je potřeba se dlouho učit.

Úklidu se Jiřina Hauková věnuje v textech *Rozumný pořádek* (6. 3. 1942) a *Neklamné jaro* (22. 3. 1942). Pojmenování prvního z nich napovídá, že i v úklidu musí panovat jistý řád; autorka píše, že se nemá nic přehánět, tedy nesmíme být v uklízení pedanti, ale nesmíme ho ani příliš zanedbávat.

³⁸ Zhruba o rok dříve (25. 12. 1940) vyšel Jiřině Haukové na titulní straně Obzoru článek o 22 let starém sirotčinci v městské části Přerova – Šířavě.

Název druhého článku není jednoznačný, můžeme si pod ním představit témata: jaro jako roční období, příroda na jaře, ale úklid, který k tomuto ročnímu období rovněž patří (tzv. jarní úklid), nás jako první nenapadne. Hauková sice ve svých článcích používá druhou osobu množného čísla celkem běžně („spěcháte v poledne domů“, „stoupáte po schodech obezřetně“, „jste odsouzeni stát v rohu“), ale vyjma tohoto textu je nikdy ve druhé osobě nestylizuje celé.

3.6 SHRnutí

Pro žurnalistickou práci Jiřiny Haukové v Lidových novinách jsou charakteristické dva typy textů, které se od sebe liší jednak tematicky, jednak po stránce formální.

V prvním typu článků se autorka zamýšlí nad otázkou, co brzdí ženy v jejich duševním rozvoji. Vymezuje se vůči povrchním názorům na danou problematiku a snaží se hledat podstatu věci: Samotné ženy, dle jejího přesvědčení, se musí podílet na svém psychickém rozvoji a společnost je v jejich rozhodnutích musí akceptovat.

Texty nejsou jen zamýšlením nad otázkou budoucího společenského postavení žen, ale zároveň jsou pro čtenářky jakýmsi mravním ponaučením a radou, jak by si moderní žena měla ve společnosti počínat.

Druhý typ článků se vyznačuje rozmanitými tématy. Z této skupiny můžeme ještě vyčlenit jakousi „podskupinu“ textů, které charakterizují umělecké prvky. Dále pozorujeme jiný charakteristický rys této „podskupiny“ – každý předmět či jev nabývá pro Haukovou jakéhosi zvláštního půvabu.

4. ZÁVĚR

Publicistická činnost Jiřiny Haukové v periodikách *Obzor* a *Lidové noviny* představuje dvě rozdílné tvorby.

Zatímco se v *Obzoru* česká básnířka věnovala převážně útvarům, které publicistovi neumožňují vyjádřit své názory a postoje, a tudíž nejsou zdrojem, z něhož bychom mohli usuzovat na osobnost Jiřiny Haukové, v *Lidových novinách* již můžeme sledovat jakési názorové vyhranění rodačky z Přerova, a to hlavně v otázkách chování moderní ženy. Tyto texty, ale i některé z *Obzoru*, nám pomáhají dotvářet obraz básnířčiny literární tvorby. Musíme podotknout, že žádné z témat z žurnalistické práce Jiřiny Haukové do prvních dvou básnířčiných sbírek (*Přísluní* a *Cizí pokoj*) neproniklo.

V přerovském deníku se básnířka věnovala žánrům jako je zpráva, rozhovor, recenze a referát, sloupek a fejeton. Pokud jde o Haukové fejetony, ty kritérium fejetonového žánru z formálního hlediska splňují (vycházely ve spodní části novinové stránky a od ostatního textu byly odděleny výraznou grafickou linkou), ale z hlediska roviny obsahové už ne. Standardní fejeton (tak, jak jej vymezuje literárněvědná definice a jak je znám i v současné publicistice) jakožto vtípnou či satirickou reakci na různá společenská témata Hauková nepsala. Její fejetony zpracovávají pro tento žánr neobvyklá témata (vesmír, kraj západního Slovenska, mateřský jazyk, kouzlo dětských pohádek) a vyznačují se beletristickými prvky a jistým sentimentálním nádechem, znaky, které jsou příznačné také pro jednu část žurnalistické tvorby v *Lidových novinách*. Tyto literárně-publicistické texty, přidáme-li k nim ještě články reagující na podzimní události roku 1938, představují jen zlomek novinářské práce Jiřiny Haukové v *Obzoru*. Musíme podotknout, že *Obzor* byl okresním periodikem publikujícím primárně vedle aktuálních zpráv z Přerovska také zprávy o politické situaci v zemi, takže už samotný charakter deníku nedovoľoval rozvíjet na svých stránkách jiné než čistě žurnalistické útvary. Oblíbená témata (květiny, příroda a další), která se ostatně objevují už v práci v *Obzoru*, mohla dále rozvíjet jen v *Lidových novinách*, které dávaly prostor i dalším žánrům.

Obzor nebyl primárně ani kulturním deníkem, i když se na jeho stránkách pravidelně objevovala „kulturní hlídka“, které ovšem nebyla vymezena ani celá novinová stránka. Recenze a referáty (obvykle v rozsahu 950–4400 znaků) Jiřiny Haukové nepředstavují rozsáhlé posudky, vezmeme-li ještě v úvahu, že se jedna recenze převážně věnovala více než jedné knize; mnohdy ani nepředstavují hodnocení jako takové.

Charakteristickým prvkem tvorby Jiřiny Haukové v Lidových novinách je variování některých témat a motivů: vhodná četba pro ženy, účelovost bytového prostoru, vliv rodinného prostředí na osobnost, kouzlo květin, město, krajina za městem a především chování soudobé ženy, které je povětšinou předmětem autorčiny kritiky. Texty tematizující „ženskou problematiku“ se vyznačují didaktickou tendencí. Promítá se v nich názor, že se ženy kvůli péči o dítě a starosti o domácnost, dále nevěnují intelektuálním aktivitám. Příčinu takového chování Hauková spatřuje v ženách samotných, tedy nikoliv ve společnosti, resp. v jakémsi společenském řádu, který odpradáвна vymezoval ženino působení pouze na domácí prostředí. Neviní ani způsob vedení domácnosti, který je od ženy vyžadován. V textech se reflektuje mínění, že své chování musí ženy především CHTÍT samy změnit a pokud se tak rozhodnou, společnost je v tom musí podpořit.

Prameny – Soupis článků J. Haukové 1935–1943

Hauková, Jiřina (1996): *Záblesky života* (Praha: H&H), 207 stran.

Rozhovory:

Byli moji přátelé, in *Revolver Revue* 25, 1994, č. 25, s. 161–173; připravil Zbyněk Hejda a Terezie Pokorná.

Pár slov s Jiřinou Haukovou, in *Literární noviny* 9, 1998, č. 47, s. 12; připravil Ivan Wernisch.

Díra skrz dobu, in *Nové knihy* 39, 1999, č. 48, s. 2; připravil Viktor Bezdíček.

Báseň z temné komory, in *Reflex* 10, 2000, č. 2, s. 18–20; připravil Jiří Rulf.

Ze Slezska a od Vídně. Kádrový dotazník Jiřiny Haukové, in *Babylon* 11, 2001/2002, č. 1, s. 1–2; připravil Petr Placák.

Články, které jsou předmětem bakalářské práce:

1935 (Obzor, roč. 26)

Pohřeb profesora Ertla, č. 139, 15. 6., s. 2. • Zpráva o pohřbu profesora reálného gymnázia v Přerově.

Akademie měšťanské školy Kar. Světlé v Přerově, č. 143, 20. 6., s. 2. • Zpráva o kulturním večeru, který přichystaly žákyně přerovské měšťanské školy Karoliny Světlé.

Před tvářící nekonečna, č. 145, 24. 6., s. 2. • Fejeton o vesmírné obloze.

Letecký útok na Přerov, č. 151, 2. 7., s. 2. • Zpráva o cvičném leteckém útoku.

Státní čs. reálné gymnásium v Přerově, č. 151, 2. 7., s. 2. • Zpráva o výroční zprávě 65 let existujícího gymnázia.

Jak se líbilo Žerotínům v Přerově, č. 179, 6. 8., s. 2. • Zpráva o návštěvě potomků rodu Žerotínů v Přerově.

25 let okrsku Národní jednoty na Přerovsku, č. 225, 1. 11., s. 2. • Zpráva o programu oslavy výročí okrsku Národní jednoty.

Nová vysílací stanice v Přerově, č. 242, 20. 10., s. 2. • Zpráva o stanicích krátkovlnného vysílání.

Již jen vzpomínáme, č. 270, 24. 11., s. 4. • Zpráva o úmrtí mladého studenta zemřelého na tuberkulózu.

1936 (Obzor, roč. 27)

O krásnější vzhled města Přerova, č. 18, 23. 1., s. 2. • Článek vybízející k vnější úpravě města.

Akademie rytmické školy „PŘERUBU“, č. 90, 17. 4., s. 2. • Zpráva o programu tanečního večera, který uspořádala škola Přerubu.

Slovenský večer sokol. dorostu v Přerově, č. 99, 27. 4., s. 7. • Zpráva o programu kulturního večera.

Krajem M. R. Štefánika (K 17. výročí tragické smrti), č. 103, 3. 5., s. 1–2. • Fejton o rodišti národního hrdiny.

Zájezd národní jednoty do Heřmanic, č. 133, 3. 5., s. 2. • Zpráva o návštěvě Heřmanic.

Masaryk-Beneš-Štefánik, č. 142, 21. 6., s. 3–4. • Popis stejnojmenné přerovské výstavy v Žerotínově zámku.

Letecká výstava v Přerově, č. 148, 28. 6., s. 7. • Popis letecké výstavy.

1937 (Obzor, roč. 28)

Veselá vdova, č. 84, 11. 4., s. 2. • Referát o stejnojmenné operetě Františka Lehára v režii V. Nechyby.

Dr. Ant. Obrdlík: Povolání a veřejné blaho, č. 173, 1. 8., s. 2. • Zpráva o obsahu odborné knihy o prospěšnosti různých povolání.

Cesta za uměním, 22. 10., s. 4. • Sloupek o záhadném potulném malíři.

1938 (Obzor, roč. 29)

Krb zůstal chladný – oheň vzplanul v srdcích, č. 221, 25. 9., s. 2. • Reakce na sudetoněmeckou otázku.

Noc na sobotu, č. 221, 25. 9., s. 4. • Reakce na mobilizaci ze dne 23.–24. 9.

Víra dvacetiletých, č. 228, 5. 10., s. 1. • Reakce na Mnichovskou dohodu.

Slovensko základnou nového světa, č. 232, 9. 10., s. 1. • Článek o Slovensku jako novém hospodářském centru republiky.

Natrvalo to takhle nepůjde, č. 285, 14. 12., s. 2. • Zpráva o počínání Slováků vůči Čechům (podepsáno J. h., pravděpodobně je jeho autorem jiný redaktor).

1939 (Obzor, roč. 30)

Dar nejmladším, č. 194, 27. 8., s. 4. • Fejeton o mateřském jazyce.

Historický hrdina Kožíkova románu Největší z Pierotů, č. 272, 29. 11., s. 1. • Článek o životě Jana Kašpara Dvořáka – francouzského mima českého původu.

1940 (Obzor, roč. 31)

Chvála města, č. 3, 4. 1., s. 3. • Sloupek o kouzlu města.

Básnická edice Dar, č. 16, 21. 1., s. 2. • Zpráva o programu a poslání nové edice nakladatelství Čin.

Hudba mateřštiny, č. 22, 27. 1., s. 3. • Fejeton o mateřském jazyce.

V jeho sbírce, č. 23, 29. 1., s. 2. • Referát o sbírce Františka Nechvátala Chvála Moravy.

Cítíte a vidíte, č. 34, 11. 2., s. 5. • Sloupek o přicházejícím jaru.

Dvě sbírky mladých lyriků, č. 36, 14. 2., s. 3. • Recenze o sbírkách Jana Nohy Pastorale a Kamila Bednáře Kamenný pláč.

Bibliofilie přerovského lyrika, č. 52, 3. 3., s. 2. • Zpráva o bibliofilském vydání čtyř básní Antonína Janíčka.

Naši dva lyrikové Boženě Němcové, č. 54, 6. 3., s. 3. • Referát o sbírkách Jaroslava Seiferta Vějíř Boženy Němcové a Františka Halase Naše paní Božena Němcová.

Nová sbírka přerovského lyrika, č. 72, 29. 3., s. 2. • Zpráva o sbírce Oldřicha Mikuláška Marné milování.

Co se děje v městském parku na jaře, č. 96, 26. 4., s. 3. • Sloupek o jaře v městském parku.

První kritické vydání Máchova Máje, č. 112, 18. 5., s. 3. • Referát o edici J. K. Karáska ze Lvovic.

Slovo k mladým, č. 113, 19. 5., s. 2. • Recenze o stejnojmenné eseji Kamila Bednáře o dvacetiletém vývoji poválečné básnické tvorby.

Zahradnictví za městem, č. 131, 8. 6., s. 3. • Sloupek o pěstitelství v Přerově.

První almanach Moravanů v Praze, č. 131, 10. 6., s. 5. • Referát o sborníku pojednávajícím o životě a činnosti Moravanů v Praze.

Hudba a národ, č. 137, 16. 6., s. 2. • Referát o sborníku Hudba a národ.

Zvonice domova, č. 157, 10. 7., s. 2. • Recenze o románech Jaroslava R. Vávry Děti naší doby, Milady Součkové Odkaz a Jaroslava Bednáře Bílý smích.

Věčný Mácha, č. 161, 14. 7., s. 2. • Referát o sborníku Věčný Mácha pojednávajícím o tvorbě a životě Karla Hynka Máchy.

V zahradě květů a zeleniny, č. 185, 11. 8., s. 52. • Reportáž ze zahrady Zemského ústavu pro zušlechťování rostlin v Moštěnici.

K výchově divadelního publika, č. 208, 7. 9., s. 3. • Článek o nevhodném chování divadelních návštěvníků.

Bezručův hlas, č. 209, 8. 9., s. 2. • Referát o stejnojmenném sborníku pojednávajícím o tvorbě a životě Petra Bezruče.

Hanácké písemnictví, č. 229, 2. 10., s. 2. • Recenze o stejnojmenné literárněvědné knize Bedřicha Slavíka.

Říjnové ohníčky, č. 237, 11. 10., s. 3. • Sloupek o podzimních táborácích.

Památník českého domova, č. 238, 12. 10., s. 2–3. • Referát o sborníku Kde domov můj.

Poesie popelníčku, č. 239, 13. 10., s. 1–2. • Fejeton o kouzlu popelníků.

Soubor historických románů v České grafické unii, č. 270, 11. 11., s. 3. • Zpráva o reedicích románů Sofie Podlipské Alžběta Přemyslovna a povídek Matěje A. Šimáčka Ze zápisů phil. studenta Filipa Kořínka.

Románová knihovna světa, č. 269, 18. 11., s. 7. • Referát o edici Zvonice světa nakladatelství Čin a románu Bernharda Kellermanna Modrá stuha v překladu Bedřicha Václavka.

Trojice básníků v edici Erbu, č. 280, 30. 11., s. 2. • Recenze o sbírkách Antonína Spálenky Větev s drozdy, Vladimíra Šachy Na okoralých rtech a Kamila Bednáře Velký mrtvý.

Jste nenapravitelní?, č. 282, 3. 12., s. 3. • Stížnost na chování divadelního publika.

Almanach dvacetiletí Českého divadla v Olomouci, č. 283, 4. 12., s. 3 • Referát o sborníku.

Nedělní kulturní kronika, č. 293, 15. 12., s. 2. • Článek o nové kulturní kronice.

Šamberk stále živý, č. 298, 21. 12., s. 3. • Referát o hře Františka F. Šamberka Palackého třída 27 v režii Rudolfa Poledny.

V domově spokojených dětí, č. 301, 25. 12., s. 1. • Článek o 22 let starém sirotčinci.

Na stříbrném proutku pohádek, č. 301, 25. 12., s. 1 (příloha). • Fejeton o dětských pohádkách.

1940 (Lidové noviny, roč. 48)

Ráj mečíků, č. 423, 21. 8., s. 3. • Reportáž ze zahrady Zemského ústavu pro zušlechťování rostlin v Horní Moštěnici.

Poesie popelníčku, č. 547, 27. 10., s. 3. • Článek o kouzlu popelníků.

Nad starými pohádkami, č. 645, 19. 12., s. 1–2. • Fejeton o kouzlu dětských knížek.

1941 (Obzor, roč. 32)

Česká mládež do roku 1941, č. 1, 1. 1., s. 1. • Článek představující pohled do minulosti a zároveň budoucnosti české mládeže.

Josef Mánes v Hané, č. 1, 1. 1., s. 2. • Referát o hře Josefa Vacy Líbánky na Hané v režii V. Kolátora.

Divadlo v Přerově a na Přerovsku v roce 1940, č. 4, 5. 1., s. 2. • Článek rekapitulující divadelní představení v Přerově za rok 1940.

Božena Němcová na jevišti, č. 10, 12. 1., s. 3. • Referát o autobiografické hře Františka Tetauera Hořký život v režii V. Kolátora.

Nejmladší básníci se představují, č. 21, 24. 1., s. 5. • Recenze o básnických prvotinách Josefa Kainara Příběhy a menší básně a Josefa Hiršala Vědro stříbra.

Červený mlýn, č. 34, 9. 2., s. 2. • Referát o stejnojmenné komedii Viléma Wenera v režii V. Kolátora.

Mladí prozaici, č. 37, 13. 2., s. 2. • Recenze o knihách Jiřího Valji Vypravěč aneb 57 povídek pro všechny případy, Oty Šafránka Svatební dar a Zdeňka Urbánka Úžeh tmou.

Domácí a cizí, č. 58, 9. 3., s. 3. • Recenze o románech Milady Součkové Zakladatelé, C. B. Davise Můj velký americký román (v překladu Staši Jílovské) a Bohumily Sílové Stříbrný měsíček.

Zpopularizovaná věda, č. 58, 9. 3., s. 3. • Recenze o populárně-naučných knihách Heinze Graupnera Elixíry života a K. Darrova o fyzice.

Soubor Jindřicha Honzla, č. 61, 13. 3., s. 2. • Článek o repertoáru divadelního souboru.

Komedie okolo peněz, č. 67, 20. 3., s. 3. • Referát o hře Paula Armanta Pán, který budí důvěru v režii O. Linharta.

Radlice boží, č. 67, 20. 3., s. 2. • Recenze o stejnojmenném románě Josefa Koudeláka.

Nastupuje nejmladší básnická generace, č. 68, 21. 3., s. 3. • Referát o básnické sbírce Ivana Blatného Paní Jitřenka.

Falladův malý občánek, č. 76, 30. 3., s. 2. • Recenze o humoristickém románu Hanse Fallady Občánek milionářem v překladu Bohuslava Mathesia.

Nebylo by Přerova..., č. 76, 30. 3., s. 5. • Sloupek o Přerově.

Žena v bílém, č. 88, 13. 4., s. 2. • Referát o dramatu Patricie Hareové Asistentka MUDr. Lawrencová v režii Blechy.

Veselohra o manželské nevěře, č. 93, 20. 4., s. 2. • Referát o hře Aldo Benettiho Dva tucty rudých růží v režii O. Linharta.

Z nové poesie, č. 95, 23. 4., s. 3. • Recenze o básnických sbírkách Jana Aldy Vítr, Karla Kapouna Osvětlená okna, Milana Maralíka Ostrov Melos a Donáta Šajnera Řečí země.

Od polí k městu, č. 102, 1. 5., s. 3. • Sloupek o přírodě za městem a jedinečnosti každého města.

1941 (Lidové noviny, roč. 49)

Kdy máme nosit brejle?, č. 258, 22. 5., s. 3. • Článek o předsudcích o brýlích.

Od polí k městu, č. 259, 23. 5., s. 1–2. • Sloupek o přírodě za městem a jedinečnosti každého města.

O květinách a květinářkách, č. 317, 24. 6., s. 3. • Kurzíva o kouzlu květin.

Slasti a strasti koupelen, č. 321, 26. 6., s. 3. • Článek o tom, jak by měla vypadat správná koupelna.

Psychologie bytu a bydlení, č. 375, 25. 7., s. 3. • Článek o využití každého koutku bytu a o potřebě soukromí.

Vymírající hospodské štíty, č. 377, 26. 7., s. 3. • Causerie o přerovských hospodách, které už neexistují.

Povolání, jež čeká na mladé ženy, č. 401, 8. 8., s. 3. • Článek o povolání zdravotních pracovníků.

Půjčujete knihy?, č. 481, 20. 9., s. 5. • Článek o tom, že ne vždy se vyplatí půjčovat knihy.

Kouzlo kytic, č. 495, 28. 9., s. 5. • Kurzíva o podzimních květinách.

Ibsenova Nora a dnešní žena, č. 508, 5. 10., s. 5–6. • Článek o hrdince Ibsenova dramatu a soudobé ženě a emancipaci.

Ženy v nových oborech umění, č. 531, 17. 10., s. 3. • Článek o vstupu žen do uměleckých profesí.

Harmonie v nás a kolem nás, č. 546, 25. 10., s. 5. • Kurzíva o harmonii jako samozřejmé součásti domova, o kterou se musí postarat především žena.

Umění hovořit a psát dopis, č. 573, 9. 11., s. 18. • Kurzíva o ústupu správné mluvy a psaní dopisů.

Estetika výkladů, č. 601, 24. 11., s. 3. • Kurzíva o nevzhledných výlohách kadeřnictví.

Vůně bytu, č. 620, 4. 12., s. 3. • Článek o správném využití bytového prostoru.

1942 (Lidové noviny, roč. 50)

Duše zimního města, č. 16, 10. 1., s. 1–2. • Sloupek o městě pod sněhem.

Žena od starověku do dneška, č. 20, 12. 1., 20, s. 3. • Článek o významných ženských osobnostech.

Trochu shovívavosti, č. 52, 29. 1., s. 3. • Článek o shovívavosti matek k dcerám.

Nový dětský domov na Moravě, č. 63, 4. 2., s. 3. • Článek o novém dětském domově v Přerově.

O společenském taktu, č. 82, 14. 2., s. 5. • Článek o chování venkovských žen v divadlech.

Vzácná čtenářka, č. 95, 21. 2., s. 5. • Kurzíva o mladé čtenářce Jiřího Wolkera.

Rozjímání o mladých ženách, č. 96, 22. 2., s. 7. • Kurzíva o duševní strnulosti u žen.

Rozumný pořádek, č. 119, 6. 3., s. 3. • Článek o snadném docílení správného pořádku.

Kouzelná jména, č. 121, 7. 3., s. 5. • Kurzíva o výběru vhodného jména pro dítě

Kult ohně, č. 127, 11. 3., s. 1–2. • Sloupek o ohni jako lidském prapudu.

Péče o zdraví nejmenších, č. 132, 13. 3., s. 3. • Článek o poradně pro matky a kojence.

Neklamné jaro, č. 148, 22. 3., s. 7. • Kurzíva o jarním úklidu.

Ženy ve venkovských městech, č. 189, 14. 4., s. 3. • Článek o pronikání žen do uměleckých profesí.

1942 (Eva, roč. 14)

Rodinné prostředí a mladí lidé, č. 14, 1. 8., s. 5. • Článek o docílení harmonického manželství.

Monumentalita drobné krásy, č. 17, 1. 10., s. 13. • Článek o kráse „malých“ věcí a bytové kultuře.

Deštivý čas, č. 20, 15. 11., s. 1. • Článek o kouzlu deště.

1943 (Eva, roč. 15)

Kladenské divadlo, 1. 2. • Článek o divadelním souboru.

Ostatní články, které byly autorce v době dokončení bakalářské práce k dispozici:

1937 (Obzor, roč. 28)

Plesy, karnevaly, veselí, č. 5, 8. 1., s. 3. • Zpráva o kulturním programu městského domu v Přerově.

Puškinův oslavný večer v Přerově, č. 37, 14. 2., s. 37. • Zpráva o programu večera konaného při příležitosti 100. výročí smrti A. S. Puškina.

Oslavy narozenin prezidenta osvoboditele, č. 56, 9. 3., s. 2. • Zpráva o programu oslavy narozenin T. G. Masaryka.

Spisovatel Jan Vrba v Kroměříži, č. 61, 14. 3., s. 2. • Zpráva o „nejčtenějším“ spisovateli.

Večer Jaroslava Křičky v Přerově, č. 61, 14. 3., s. 4. • Zpráva o setkání s hudebním skladatelem.

Petr Křička o Puškinovi, č. 73, 28. 3., s. 4. • Zpráva o přednášce.

Slovenský pěvecký sbor do Kroměříže, č. 85, 13. 4., s. 3. • Zpráva o programu koncertu skupiny Spevácke sdruzenie pohronske vo Zvolene.

Večer básníka Jaroslava Kvapila v Přerově, č. 239, 19. 10., s. 1. • Zpráva o přednášce českého básníka.

Průplav Labe-Dunaj-Odra, č. 254, 7. 11., s. 3. • Zpráva o začátku stavby průplavu.

Přerov v Ottově slovníku naučném, č. 254, 7. 11., s. 3. • Zpráva o chybějících údajích v hesle o Přerově.

1938 (Obzor, roč. 29)

Historie hovořila s dneškem, č. 73, 27. 3., s. 2. • Zpráva o přednášce archeologa J. Böhma na téma: Gallské město na Starém Hradisku u Prostějova.

Z Moravana, č. 170, 27. 7., s. 2. • Zpráva o úmrtí profesora arcibiskupského kroměřížského gymnázia Františka Robenka.

Pohřeb historika Dr. Františka Robenka, č. 173, 30. 6., s. 3. • Zpráva o pohřbu.

Jubilejní koncert pěveckého sdružení moravských učitelů (1903–1938), č. 212, 15. 9., s. 3–4.
• Zpráva o programu koncertu.

Nebojte se plynů, č. 225, 30. 9., s. 4. • Zpráva o válečných plynech (pod pseudonymem j. h., autorem je pravděpodobně jiný redaktor).

Opuštěné české děti čekají... (Z dopisu učitelky v Petřvaldě u Mor. Ostravy), č. 250, 1. 11., s. 3. • Ukázka z dopisu.

Přerov – Česká Třebová – Praha, č. 257, 10. 11., s. 2. • Zpráva o cestě vlakem.

Tesák se připravuje na zimu, č. 274, 30. 11., s. 3. • Zpráva o aktuálním dění v oblasti Tesák.

1939 (Obzor, roč. 30)

Akademická tribuna, č. 32, 8. 2., s. 4. • Zpráva o obnovení činnosti Akademického klubu v Přerově.

Mimořádná valná hromada AKP, č. 40, 17. 2., s. 4. • Zpráva o výsledcích valné hromady Akademického klubu v Přerově.

Jeden z těch, který nám dobývali úctu a čest, č. 62, 15. 3., s. 2. • Zpráva o osobnosti hudebníka Rudolfa Firkušného.

Akademická tribuna, č. 78, 2. 4., s. 2. • Zpráva o důvodech existence studentských spolků a o koncertě Mistra R. Firkušného pořádaném AKP.

Mimořádná valná hromada AKP, č. 89, 17. 4., s. 7. • Zpráva o programu valné hromady Akademického klubu v Přerově.

Nové výhody pro členy AK., č. 91, 19. 4., s. 3. • Zpráva o nových výhodách pro členy Akademického klubu.

Přerovským studentům!, č. 92, 21. 4., s. 3. • Zpráva o zanikání národních písní.

Založení učební knihovny, č. 105, 8. 5., s. 4. • Zpráva o nové knihovně založené Akademickým klubem.

Otevření výstavy J. Bajáka a V. Kozáka, č. 250, 3. 11., s. 3. • Zpráva o programu zahajovacího dne výstavy.

In memoriam Arne Nováka, č. 271, 28. 11., s. 1. • Vzpomínka na rektora Masarykovy univerzity.

Kožíkův večer v Přerově, č. 276, 3. 12., s. 4. • Zpráva o programu literárního večera pořádaného Akademickým klubem.

Vánoce u nás, č. 296, 29. 12., s. 3. • Zpráva o Vánocích bez sněhu.

1940 (Obzor, roč. 31)

Obrázkové časopisy ve službách Národního souručenství, č. 9, 13. 1., s. 2. • Zpráva o časopise Pestrý týden a jeho propagaci hnutí Národní souručenství.

Modlitby národního kněze, č. 11, 15. 1., s. 2. • Referát o knize Václava Beneše Třebízského Pomněnky.

Na 500 Přerovanů navštívilo v neděli botanickou zahradu Rádce v Předmostí, č. 12, 28. 5., s. 2. • Zpráva o návštěvnosti zahrady šeříků v Předmostí.

Loni onemocnělo záškrtem 45 Přerovanů, č. 18, 24. 1., s. 2. • Zpráva o počtu nemocných záškrtem v roce 1939.

Přerovské orchestrální sdružení, č. 20, 25. 1., s. 4. • Zpráva o činnosti přerovského orchestrálního sdružení.

Z českého divadla v Olomouci, č. 29, 6. 2., s. 2. • Zpráva o repertoáru.

Nový obraz města Přerova, č. 32, 9. 2., s. 2. • Zpráva o chystaném obrazu Přerova od malíře Augustina Mervarta.

Výstava přerovských umělců v Uh. Hradišti, č. 32, 9. 2., s. 2. • Zpráva o souborné výstavě v Uherském Hradišti sochařů: Baják, Mádlo a malířů: A. Kubát a V. Kocák.

Odstraňujte sněh před domy, č. 33, 10. 2., s. 2. • Zpráva o odstraňování sněhu.

Odstraňujte sněh před domem, č. 34, 11. 2., s. 3. • Zpráva o odstraňování sněhu.

Zájezd orchestrálního sdružení AKM do Tovačova, č. 35, 13. 2., s. 2. • Zpráva o programu zájezdu.

Tragická smrt před Přerovským nádražím, č. 38, 16. 2., s. 3. • Zpráva o tragické smrti železničáře při seskoku z vlaku.

Vyzradil překupníky, č. 38, 16. 2., s. 3. • Zpráva o dopadení překupníků.

Šťastná srážka aut, č. 38, 16. 2., s. 3. • Zpráva o srážce aut, při které se naštěstí nikdo nezranil.

Vyloupený weekendový dům, č. 38, 16. 2., s. 3. • Zpráva o vyloupené horské chatě.

Pátrá se po podvodníkovi, č. 39, 17. 2., s. 3. • Zpráva o zahájení pátrání po zloději.

Zastavoval na křižovatce aut, č. 39, 17. 2., s. 3. • Zpráva o uniklém řidiči, který se dopustil trestného činu.

Mráz zničil umělecká díla, č. 40, 18. 2., s. 3. • Zpráva o zničených sochách a portrétů umělce Josefa Bajáka.

Do městské nemocnice v Přerově, č. 41, 20. 2., s. 2. • Zpráva o zranění mladé lyžařky.

Na stránkách u Beňova, č. 41, 20. 2., s. 2. • Zpráva o zranění 12letého lyžaře.

III. ročník Kritického měsíčníku, č. 41, 20. 2., s. 3. • Referát o časopise a obsahu prvního čísla třetího ročníku.

Z Českého divadla v Olomouci, č. 47, 27. 2., s. 3. • Zpráva o programu repertoáru olomouckého divadla.

Příklad venkovské školy, č. 49, 28. 2., s. 2. • Zpráva o pohádce O vodníkovi, kterou nacvičily děti venkovské školy v Lýskách u Přerova.

Slavnostní zahájení výstavy SVUM, č. 53, 5. 3., s. 2. • Zpráva o programu zahajovacího dne výstavy.

Je možno vypátrat předchůdce dosud zjištěného Jiřího Kobelíka?, č. 58, 11. 3., s. 5. • Zpráva o výsledcích pátrání.

Další přerovský umělec přijat za člena SVUM, č. 60, 13. 3., s. 2. • Zpráva o personálních změnách ve výboru Sdružení výtvarných umělců moravských.

Gogolův Revisor na přerovské scéně, č. 63, 17. 3., s. 2. • Zpráva o představení, které zavítá s Olomouckým souborem do Přerova.

Jaké jsou předpoklady a jaké stavební místo pro novou hvězdárnu v Přerově, č. 68, 23. 3., s. 2. • Zpráva o plánovaném založení spolku astronomů a vzniku nové hvězdárny.

Orchestrální sdružení AKP proponuje zájezdy, č. 73, 30. 3., s. 2. • Zpráva o chystaných zájezdech.

Pozor, ať nepřijdete v pondělí pozdě, č. 74, 31. 3., s. 4. • Sloupek o změně zimního času na jarní.

Činnost Masarykovy ligy proti tuberkulóze v Přerově, č. 77, 4. 4., s. 2. • Zpráva o činnosti organizace za rok 1939.

Vzpomínkový večer na Dra. Arna Nováka v Přerově, č. 78, 5. 4., s. 2. • Zpráva o přednášce Ivo Liškutína.

U té naší kapličky u Bečvy, č. 86, 14. 4., s. 4. • Sloupek o zchátralé kapličce.

Pro zdravý národ. Naše sociální pracovnice, č. 88, 17. 4., s. 3. • Zpráva o činnosti sociálních pracovnic.

Hlídka Kulturního sdružení zaměstnanců Optikotechny, č. 89, 18. 4., s. 3. • Rozhovor s jednatelem Kulturního sdružení Přemyslem Michálkem.

3. číslo Kritického měsíčníku, č. 92, 21. 4., s. 2. • Zpráva o obsahu třetího čísla časopisu.

Úspěch přerovských ochotníků na zájezdu ve Velkém Meziříčí, č. 103, 7. 5., s. 2. • Zpráva o návštěvnosti divadelního představení spolku Tyl ve Velkém Meziříčí.

Předmostí bude mít sušárnu na ovoce, č. 103, 7. 5., s. 2. • Zpráva o ovocném stromoví v obci Předmostí.

Mladé Orchestrální sdružení AKP v Bystřici pod Hostýnem, č. 105, 9. 5., s. 2. • Zpráva o koncertě Orchestrálního sdružení AKP.

Zlomyslní vrabci, č. 104, 8. 5., s. 3. • Sloupek o chytrých vrabcích páchajících škody.

Noviny a čtenáři, č. 106, 10. 5., s. 1. • Sloupek o charakteru a významu krajských novin.

V sobotu odjíždí 400 Přerovanů do Prahy, č. 107, 11. 5., s. 2. • Zpráva o organizaci odjezdu do Prahy a příjezdu.

4. číslo Kritického měsíčníku, č. 109, 15. 5., s. 3. • Zpráva o obsahu čtvrtého čísla časopisu.

Divadlo mladých v Přerově v plné přípravě, č. 11, 22. 5., s. 2. • Zpráva o přípravě divadelních představení mladých herců.

Na 500 Přerovanů navštívilo v neděli botanickou zahradu „Rádce“ v Předmostí, č. 120, 28. 5., s. 2. • Zpráva o činnosti botanické zahrady Rádce.

Poprvé na jevišti, č. 120, 28. 5., s. 3. • Článek o začínajících hercích ochotnického spolku Tyl a jejich první inscenaci Hoši, dívky a psi od Paula Vandenbergha.

Nenechte mladé lidi čekat, č. 120, 27. 5., s. 4. • Sloupek o nutnosti co nejdříve zaměstnat nové maturanty.

Šéf baletu zemského divadla v Brně na divadle mladých v Přerově, č. 121, 29. 5., s. 2. • Zpráva o návštěvě Ivo Váni Psota.

Dva přerovští výtvarníci budou vystavovat v Náměšti na Hané, č. 132, 11. 6., s. 5. • Zpráva o chystané výstavě dvou přerovských umělců.

Přerov – město komárů, č. 140, 20. 6., s. 2. • Zpráva o rozmnožených komárech.

Spolupráce Masarykovy ligy proti tuberkulóze a Českého Červeného kříže na Hané, č. 142, 22. 6., s. 2. • Zpráva o způsobu spolupráce mezi dvěma institucemi.

Jezdci na kole v Přerově, č. 145, 26. 6., s. 2. • Zpráva o nebezpečných jezdcích z Prosenic, kteří jezdí po lávce do Michalova.

Hodinové pásmo Přerovana v rozhlase, č. 146, 27. 6., s. 2. • Zpráva o pásmu scén a hudby s názvem Tvařte se přívětivě od Přerovana Josefa Štěpánka.

Dětské hřiště v Přerově, č. 147, 28. 6., s. 3. • Zpráva o nutnosti postavit v Přerově dětské hřiště.

Noviny našemu venkovu, č. 148, 29. 6., s. 3. • Článek o významu krajských novin pro venkov.

O cenách při sportovních závodech, č. 150, 2. 7., s. 3. • Zpráva o cenách, které se budou udělovat při sportovním dnu v Přerově.

O kulturní spolupráci Prahy s venkovem, č. 151, 3. 7., s. 3. • Referát o dvojčísle 5 a 6 Kritického měsíčníku.

O bližší vztah k novinám, č. 152, 4. 7., s. 3. • Sloupek o významu krajských novin.

Z přerovské samosprávy, č. 153, 5. 7., s. 2. • Zpráva o programu schůze městského zastupitelstva.

Jak se čtlo v měsíci červnu a v první polovině roku 1940 v městské knihovně v Přerově, č. 154, 6. 7., s. 2. • Zpráva o počtu návštěvníků městské knihovny v Přerově.

Co vykonala poradna proti tuberkulóze v P. za poslední čtvrtletí, č. 157, 10. 7., s. 2. • Zpráva o činnosti Ligy proti tuberkulóze.

Kolik bylo povoleno poboček a nadpočetných učitelů na nižších školách v Přerově pro rok 1940–41, č. 157, 10. 7., s. 2. • Zpráva o zřízení poboček kvůli vysokému počtu žáků a o počtu nových učitelů.

Přerovan docentem knihovnického kursu v Kroměříži, č. 159, 12. 7., s. 2. • Zpráva o knihovnickém kurzu pro knihovníky.

Neštěstí v mývalí rodině, č. 162, 16. 7., s. 2. • Zpráva o tragickém úmrtí mývala v ornitologické stanici v Přerově.

Úprava trávníku na nábřeží u Bečvy, č. 162, 16. 7., s. 2. • Zpráva o úpravě nábřeží řeky Bečvy navštěvovaném turisty.

Oprava církevních památek v Přerově, č. 163, 17. 7., s. 3. • Zpráva o úpravě historických a církevních památek.

Po mývalcích bažanti, č. 163, 17. 7., s. 3. • Zpráva o tragické smrti páru bažantů.

Výzdoba nové vodní kapličky u Bečvy, č. 163, 17. 7., s. 3. • Zpráva o uměleckém reliéfu.

Bude zasypán močál na konci tržní ulice v Přerově, č. 164, 18. 7., s. 3. • Zpráva o chystané likvidaci močálu.

Mohl by být zřízen u nemocnice parčík, č. 164, 18. 7., s. 3. • Zpráva o novém místě u Přerova, kde by mohl být zřízen park.

Další tři hroby lužické kultury objeveny u Přerova, č. 165, 19. 7., s. 2. • Zpráva o nálezů tří hrobů z doby lužické kultury.

Přerovští typografové připravují výstavu černého umění, č. 165, 19. 7., s. 2. • Zpráva o výstavě o vývoji místního tisku.

Trojánská kronika bude vystavena na výstavě černého umění, č. 167, 21. 7., s. 3. • Zpráva o nejvýznamnějším exponátu na výstavě o vývoji tisku, o Trojánské kronice.

Opravy na Strhanci budou nyní prohlédnuty, č. 169, 24. 7., s. 3. • Zpráva o kontrole opravy mlýnského náhonu Strhanec.

První kostěná nádoba objevena na kostěném hrobě, č. 169, 24. 7., s. 3. • Zpráva o nálezů kostěné nádoby z doby lužické kultury, která byla pravděpodobně součástí hrobu.

Uchopí již konečně město Přerov propagaci do vlastních rukou?, č. 171, 26. 7., s. 2. • Zpráva o potřebě reklamy místního tisku.

Již začaly přípravné práce pro stavbu vodní kapličky u Bečvy, č. 171, 26. 7., s. 2. • Zpráva o vypracování návrhu na stavbu kapličky.

Začátky našich spisovatelů v krajinském tisku, č. 172, 27. 7., s. 3. • Sloupek o tvůrčích začátcích předčasně zemřelých básníků v tisku.

Už půl roku propagujeme dobré knihy k vánocům, č. 172, 27. 7., s. 2. • Zpráva o starém plakátu propagujícím rok starou výstavu o české knize.

Požár v Mádrově továrně v Přerově, č. 174, 29. 7., s. 4. • Zpráva o požáru v budově Mádrový mydlárny v Přerově.

Velké přelety vodního ptactva v Přerově, č. 174, 29. 7., s. 4. • Zpráva o přeletech divokých kachen, polních hus a drobného ptactva.

Adina Mandlová do Přerova, č. 177, 1. 8., s. 2. • Zpráva o chystaném představení hry G. B. Shawa Milionářka s Adinou Mandlovou v hlavní roli.

Poslední partie mladistvých pracovníků z Přerova na rekreaci, č. 177, 1. 8., s. 2. • Zpráva o zdravotní dovolené pro mladistvé učně od Okresní nemocenské pojišťovny.

Množství švestek zmrzlo na silnicích v Přerově, č. 177, 2. 8., s. 2. • Zpráva o počtu zmrzlých stromů na silnicích želatovské a kozlovské.

Největší počet pacientů v přerovské nemocnici, č. 178, 3. 8., s. 2. • Zpráva o nejvyšším počtu přijatých pacientů v měsíci červenec.

Největší úplný nález hrobu lužické kultury u Přerova, č. 178, 3. 8., s. 2. • Zpráva o nejzajímavějším nálezu z doby lužické kultury.

Stavba domu pro železniční zaměstnance v Přerově, č. 182, 8. 8., s. 2. • Zpráva o stavbě obytného domu pro železniční zaměstnance za milion korun.

Výstava v Náměšti na Hané bude doplněna dalšími pracemi prof. Ant. Kubáka, č. 183, 9. 8., s. 2. • Zpráva o výstavě mečíků v lázních Poděbrady.

V novostavbě rodinné školy bude zřízena transformovna, č. 184, 10. 8., s. 2. • Zpráva o plánovaném zřízení transformátoru v nové části města Přerova.

Z dalších církevních historických památek, č. 184, 10. 8., s. 2. • Zpráva o opravě trojsoší a reliéfu před kapličkou Panny Marie.

Kolik je hrobů na přerovském hřbitově, č. 198, 27. 8., s. 2. • Zpráva o péči přerovského hřbitova.

Přerovští divadelní ochotníci se vrátili z Hronova, č. 200, 29. 8., s. 2. • Zpráva o zájezdu 11. Jiráskův Hronov.

České divadlo v Olomouci, č. 203, 1. 9., s. 4. • Zpráva o programu Českého divadla v Olomouci.

V pátek zasedal přerovský kulturní odbor, č., 203, 1. 9., s. 4. • Zpráva ze zasedání Kulturního odboru o plánu divadelních představení.

Vyšší lesnická škola zahájila vyučování v Přerově, č. 205, 4. 9., s. 2. • Zpráva o přemístění Vyšší lesnické školy z Hranic do Přerova a o zahájení jejího vyučování v Přerově.

Ornitologická stanice se připravuje na přezimování, č. 206, 5. 9., s. 2. • Zpráva o činnosti ornitologické stanice před obdobím zimy.

Školní film na národních školách přerovského okresu v minulém roce, č. 206, 5. 9., s. 2. • Zpráva o školním filmu jako novém vyučovacím prostředku.

Večer radostného vzpomínání, č. 209, 9. 9., s. 4. • Zpráva o programu večeru divadelních ochotníků, kteří se zúčastnili zájezdu 11. Jiráskův Hronov.

Z Českého divadla v Olomouci, č. 209, 9. 9., s. 4. • Zpráva o programu divadelního repertoáru Českého divadla v Olomouci.

Oprava církevních památek v Přerově byla již dokončena, č. 211, 11. 9., s. 2. • Zpráva o dokončené opravě historických památek.

Kolik je zelených ploch v Přerově, č. 216, 16. 9., s. 6. • Zpráva o počtu zelených ploch v Přerově.

Máte rádi psy?, č. 217, 17. 9., s. 3–4. • Článek o V. Patákovi, nejlepším chovateli airedale terrierů.

Reliéf Panny Marie Lourdské v nové kapliče, č. 219, 20. 9., s. 2. • Zpráva o výzdobě vodní kapličky u Bečvy svěřená sochaři Josefu Bajákovi.

Oprava městských hradeb započala, č. 222, 24. 9., s. 2. • Zpráva o opravě přerovských hradeb Památkovým úřadem v Brně.

Výstava a propagační film zvyšují zájem veřejnosti o černé umění, č. 222, 24. 9., s. 2. • Zpráva o zvyšujícím se zájmu o výstavu přerovského tisku.

Osecký jez je prozatím opraven, č. 223, 25. 9., s. 2. • Zpráva o ohrožené stavbě Oseckého jezu.

Také horní kaplička u Bečvy bude opravena, č. 224, 26. 9., s. 2. • Zpráva o plánované opravě horní kapličky u Bečvy.

Jaké bezpečnostní osvětlení v sále Městského domu?, č. 225, 27. 9., s. 2. • Zpráva o nebezpečí benzinových lampiček.

Ceny při soutěži na nejlepší amatérský film Čech a Moravy, č. 226, 28. 9., s. 2. • Zpráva o cenách pro tři nejlepší amatérské filmaře.

Nevítání hosté v ornitologické stanici, č. 226, 28. 9., s. 3. • Zpráva o nebezpečných náletech dravců na drobné ptactvo.

Poprázdninové číslo Kritického měsíčníku, č. 233, 6. 10., s. 2. • Referát o obsahu pátého čísla časopisu.

Po roce zase výstava přerovských umělců, č. 235, 9. 10., s. 2. • Zpráva o chystané výstavě děl V. Kozáka a J. Bajáka.

Kaplička u Bečvy bude již dostavena, č. 236, 10. 10., s. 2. • Zpráva o posledních stavebních úpravách.

Nové úpravy v městském sirotčinci v Přerově, č. 238, 12. 10., s. 2. • Zpráva o úpravách stavby.

Přerovan a Přerov opět v rozhlase, č. 239, 13. 10., s. 3. • Zpráva o reportáži Přerovana Josefa Štěpánka v Českém rozhlase v Moravské Ostravě.

Jak pracovala poradna Ligy proti tuberkulóze v Přerově v třetím čtvrtletí r. 1940, č. 240, 15. 10., s. 2. • Zpráva o činnosti Ligy proti tuberkulóze.

Panna Maria Lourdská je již v kapliče u Bečvy, č. 241, 16. 10., s. 2. • Zpráva o posledních stavebních úpravách na kapliče.

Mistr Váša Příhoda do Přerova, č. 242, 17. 10., s. 2. • Zpráva o chystaném koncertu houslového mistra Váši Příhody.

Již tuto neděli bude zahájení, č. 244, 19. 10., s. 3. • Zpráva o chystaném zahájení výstavy V. Kozáka a J. Bajáka.

Sokolské loutkové divadlo v Přerově zahajuje novou sezonu, č. 245, 20. 10., s. 4. • Zpráva o zahájení sezony 1940–1941 přerovského loutkového divadla.

Zahájení výstavy přerovských umělců, č. 246, 22. 10., s. 2. • Zpráva o zahájení výstavy mladých umělců V. Kozáka a sochaře J. Bajáka.

Čtyři oddělení kursů němčiny, č. 247, 23. 10., s. 2. • Zpráva o kurzu němčiny z důvodu velkého zájmu o jazyk.

Velký zájem o hanácké mečíky, č. 254, 31. 10., s. 2. • Zpráva o zájmu zvláštních druhů mečíků Zemského šlechtitelského ústavu.

Trs trávy, č. 255, 1. 11., s. 3. • Sloupek o trsu trávy.

Nových osm kursů němčiny v Přerově, č. 256, 2. 11., s. 2. • Zpráva o kurzech němčiny pro odborné zaměstnance.

Stálý zájem o výstavu mladých přerovských umělců, č. 257, 4. 11., s. 6. • Zpráva o úspěšnosti výstavy V. Kozáka a J. Bajáka.

První den divadelní školy v Přerově, č. 258, 5. 11., s. 2. • Zpráva o dramatickém kroužku v Přerově.

Chcete si stále kazit umělecký požitek?, č. 259, 6. 11., s. 2. • Zpráva o nevhodném chování divadelního publika.

Jak se čtlo v říjnu v Přerově, č. 262, 9. 11., s. 2. • Zpráva o počtu návštěvníků knihovny a počtu půjčených knih.

Tři Přerovanovy rozhlasové stanice v týdnu, č. 262, 9. 11., s. 2. • Zpráva o třech relacích Přerovana Josefa Štěpánka v brněnském a ostravském rozhlase.

Nadšení nad školními představeními Erbenovy Kytice, č. 264, 12. 11., s. 2. • Zpráva o úspěchu školního představení Kytice K. J. Erbena.

Výstava Kozákových a Bajákových prací je prodloužena, č. 264, 12. 11., s. 2. • Zpráva o úspěchu výstavy.

Po 43 letech Kmochova hudba znovu do Přerova, č. 271, 20. 11., s. 2. • Zpráva o chystaném koncertu Kmochovy hudby za vedení kapelníka Vlasáka.

Které větší stavby budou v Přerově do zimy skončeny, č. 271, 20. 11., s. 2. • Zpráva o dokončení staveb a o jejich významu pro město.

V Přerově se opravují dlažby ulic, č. 271, 20. 11., s. 2. • Zpráva o ukončení dláždění ulic a o potřebě vydláždění dalších ulic.

Dosud nevydané verše budou recitovány, č. 274, 23. 11., s. 2. • Zpráva o chystané přednášce Jaroslava Seiferta Poesie a básníci.

Další rozhlasové relace z Přerova, č. 274, 23. 11., s. 2. • Zpráva o žádanosti relací z Přerova.

Hodnotná kniha pro hochy, č. 274, 23. 11., s. 4. • Krátký referát o knize Ludvíka Mühlsteina Vlád'a hlásí finale.

Každý pátý Přerovan byl na Kytici, č. 278, 28. 11., s. 3. • Zpráva o úspěšném představení Kytice K. J. Erbena.

Příští neděli Seifertovo matinee, č. 282, 3. 12., s. 2. • Zpráva o chystané přednášce Jaroslava Seiferta Poesie a básníci.

V neděli si přečtete, č. 285, 6. 12., s. 2. • Zpráva o chystaném přednesu do té doby nevydané básně J. Seiferta Světlem oděná.

Moravští spisovatelé do Přerova, č. 290, 12. 12., s. 2. • Zpráva o programu přednáškového večera moravských spisovatelů.

Básník podpisuje pro chudé děti, č. 290, 12. 12., s. 3. • Sloupek o sbírce peněz pro děti.

Výstava Ludvíka Schneiderky v Přerově, č. 292, 14. 12., s. 2. • Článek o expozici.

Poznejme naše moravské autory, č. 295, 18. 12., s. 2. • Zpráva o chystaném přednáškovém večeru moravských spisovatelů.

V Dluhonicích výstava české knihy, č. 299, 23. 12., s. 4. • Zpráva o jednodenní výstavě české knihy v Dluhonicích u Přerova.

Dluhonice svým dětem, č. 300, 24. 12., s. 2. • Zpráva o sbírce uspořádané dluhonickým rodičovským sdružením.

Úspěch obou přerovských výstav, č. 303, 29. 12., s. 3. • Zpráva o úspěchu českých grafiků „Hollar“ a akademického malíře L. Schneiderky.

1941 (Obzor, roč. 32)

Poslední den přerovských výstav, č. 4, 5. 1., s. 3. • Zpráva o končících výstavách v Přerově.

Poslední číslo 3. roč. Kritického měsíčníku, č. 9, 11. 1., s. 2. • Referát o obsahu desátého čísla časopisu.

Vzpomínáme, pane profesore, č. 8, 10. 1., s. 1. • Nekrolog o F. Chudobovi, brněnském profesorovi anglistiky.

Přerov pochoval velikého mrtvého, č. 10, 12. 1., s. 4. • Zpráva z pohřbu F. Chudoby, brněnského profesora anglistiky.

V Přerově je potřeba ještě jedné poradny, č. 13, 15. 1., s. 2. • Zpráva o službách poraden pro matky a o potřebě zřízení ještě jedné poradny v Přerově.

Přerovanovo životní dílo, č. 13, 16. 1., s. 2. • Zpráva o 84. zasedání České akademie zemědělské.

Jak pracovala liga proti tuberkulóze v Přerově za minulé čtvrtletí, č. 15, 18. 1., s. 2. • Zpráva o činnosti.

Divadlo na přerovském venkově, č. 16, 19. 1., s. 2. • Článek rekapitulující divadelní repertoár na venkově za rok 1940.

V Přerově se buduje centrum proti tuberkulóze, č. 18, 22. 1., s. 2. • Zpráva ze schůze o rozšíření centra proti tuberkulóze.

Kde jste, přerovští hudebníci?, č. 18, 22. 1., s. 4. • Sloupek o nezájmu přerovských hudebníků o vzdělávací přednášky.

Pietní večer Hany Kvapilové, č. 25, 30. 1., s. 2. • Článek o náplni pietního večera při příležitosti 80. výročí narozenin české dramatičky.

Nová hudební škola, č. 29, 4. 2., s. 2. • Zpráva o programu slavnostního večera při zahájení hudební školy v Malých Prosenicích.

K desítiletému výročí úmrtí spisovatele F. Karasa, č. 31, 6. 2., s. 2. • Zpráva o uplynutí deseti let od smrti spisovatele Josefa Františka Karase.

Ulice na Trávníku se bude dláždit, č. 33, 8. 2., s. 2. • Zpráva o chystaném vydláždění ulice.

Tyl hraje Götzovy Soupeře, č. 34, 9. 2., s. 1–2. • Rozhovor s režisérem a hercem Kašpárkem o jeho první hře.

Zaměstnanci „Sme“ se také hlásí, č. 35, 11. 2., s. 2. • Zpráva o kulturní činnosti členů Středomoravských elektráren v Přerově (Sme).

Co číst nejmenším dětem, č. 37, 13. 2., s. 2. • Článek o vhodné četbě pro děti.

Plakátové tabule mluví, č. 37, 13. 2., s. 3. • Sloupek o informační stránce plakátových tabulí.

Zakládá se obvodové pastevní družstvo, č. 39, 15. 2., s. 2. • Zpráva o plánování pastviny u Kokor pro dobytek.

Jarmila Glazarová o ženách z Beskyd, č. 44, 21. 2., s. 2. • Článek o přednášce.

Večer J. F. Karasa, č. 44, 21. 2., s. 2. • Zpráva o vzpomínkovém večeru u příležitosti 10. výročí úmrtí novináře a spisovatele F. Karase.

Představitelka Boženy Němcové – Julie Charvátová o sobě a své práci, č. 46, 23. 2., s. 2. • Rozhovor s Julií Charvátovou.

Pietní večer za J. F. Karasem, č. 46, 23. 2., s. 3. • Zpráva ze slavnostního večera u příležitosti 10. výročí novináře a spisovatele F. Karase.

Vzpomínka na Boleslava Jablonského, č. 50, 27. 2., s. 5. • Zpráva o přednáškovém večeru.

Kritický měsíčník zahajuje 4. roč., č. 50, 27. 2., s. 5. • Referát o obsahu prvního čísla čtvrtého ročníku časopisu.

Co se připravuje v přerovských parcích, č. 54, 5. 3., s. 2. • Zpráva o chystaných pracích v přerovském parku.

Mladí o sobě a své práci. Rozhovory s našimi uční, č. 58, 9. 3., s. 7. • Rozhovor s osmnáctiletým mechanikem z přerovské Optikotechny.

Z pozůstalosti Adolfa Kašpara a Franty Úprky, č. 61, 13. 3., s. 2. • Zpráva o výstavě ilustrací A. Kašpara a F. Úprky v saloně Výtvarného díla v Praze.

Pro nejmladší přerovské publikum, č. 62, 14. 3., s. 2. • Zpráva o dětském představení Kašpárek ze všech nejchytřejší.

Poradna pro veneriky v přerovské nemocnici, č. 62, 14. 3., s. 2. • Zpráva o zřízení poradny.

V Přerově je potřeba ještě jedné poradny, č. 63, 15. 3., s. 2. • Zpráva o potřebě poradny pro veneriky.

Nové číslo Kritického měsíčníku, č. 63, 15. 3., s. 3. • Referát o obsahu druhého čísla časopisu.

Činohra Zemského divadla, č. 67, 20. 3., s. 2. • Zpráva o divadelním programu Zemského divadla v Brně.

Novináři a České divadlo v Olomouci, č. 68, 21. 3., s. 2. • Zpráva o exkurzi do Českého divadla v Olomouci.

Valná hromada Ligy proti tuberkulóze v Přerově, č. 69, 22. 3., s. 2. • Zpráva ze schůze o nově zřízených poradnách.

Mladí o sobě a své práci. Rozhovory s našimi učni III., č. 70, 24. 3., s. 7. • Rozhovor s učněm Zejdou z přerovské továrny.

Sokol připravuje výstavu svých členů, č. 72, 26. 3., s. 2. • Zpráva o chystané výstavě výtvorů sokolského dorostu.

Mladí o sobě a své práci. Rozhovory s našimi učni IV., č. 76, 30. 3., s. 7. • Rozhovor s žákyní krejčovství.

Přerovský autor před mikrofonem, č. 80, 4. 4., s. 2. • Zpráva o rozhlasovém vystoupení O. Mikuláška a I. Blatného.

Dvě divadla v Dluhonicích, č. 82, 6. 4., s. 2. • Zpráva o repertoáru dvou divadelních souborů v obci.

Mladí o sobě a své práci. Rozhovory s našimi učni V, č. 82, 6. 4., s. 7. • Článek o živnostenských oborech v Přerově.

Zahájení výstavy členů Sokola, č. 83, 8. 4., s. 5. • Zpráva ze zahájení výstavy mladých sokolů.

Svět divů kolem nás, č. 83, 8. 4., s. 6. • Referát o knize Alexandra Niklitschka Zázraky na každém rohu.

Horní kaplička u Bečvy se bude opravovat, č. 84, 9. 4., s. 3. • Zpráva o chystané opravě kapličky.

II. jarní aukční trh na plemenný dobytek v Přerově, č. 85, 10. 4., s. 2. • Zpráva o prodeji dobytka na 2. aukčním trhu.

Úprava ulic v nové přerovské čtvrti, č. 87, 12. 4., s. 2. • Zpráva o zlepšujícím se vzhledu nové čtvrti v Přerově.

II. jarní aukční trh na plemenný dobytek v Přerově, č. 87, 12. 4., s. 2. • Zpráva o úspěchu trhu.

Čekyně bude stavět novou kapli, č. 87, 12. 4., s. 2. • Zpráva o chystané stavbě kapličky v obci.

Zámek v Dobromilicích se opravuje, č. 87, 12. 4., s. 3. • Zpráva o opravě renesančního zámku.

Večer lidových tanců a písní, č. 91, 18. 4., s. 2. • Zpráva z přehlídky lidových tanců.

V Žebračce rostou vzácné druhy rostlin, č. 92, 19. 4., s. 2. • Článek o květinách z přírodní rezervace Žebračka.

Nového význačného básníka Jos. Palivce, č. 93, 20. 4., s. 3. • Referát o obsahu 3. čísla Kritického měsíčníku.

Drama o životě českého vědce, č. 94, 22. 4., s. 3. • Zpráva o představení H. Klenu Kristův praporečník při příležitosti oslav třicetileté existence jednoty Orla v Přerově.

Co hraje Olomoucké divadlo v květnu?, č. 96, 24. 4., s. 2. • Program divadelního souboru.

Co hraje Olomoucké divadlo, č. 97, 25. 4., s. 2. • Program divadelního souboru.

Hilbertova Pěst také v pondělí odpoledne, č. 97, 25. 4., s. 2. • Zpráva o repríze dramatu.

Mladí o sobě a své práci. Rozhovory s našimi uční VI, č. 99, 27. 4., s. 7. • Rozhovor s mladým typografem.

Z činnosti Ligy proti tuberkulóze za první čtvrtletí 1941, č. 100, 29. 4., s. 2. • Zpráva o činnosti Ligy p. t.

Dobry příklad, č. 101, 30. 4., s. 3. • Sloupek o organizaci dorostových besídek ve Zdounkách a Kroměříži.

Josef Toman, představitel Othella, o své herecké práci, č. 102, 1. 5., s. 3. • Rozhovor s hercem.

Mladí o sobě a své práci. Rozhovory s našimi uční VIII, č. 104, 4. 5., s. 7. • Rozhovor s mladým kameníkem.

Přerovanovo pásmo v přerovském rozhlase, č. 105, 6. 5., s. 2. • Zpráva o pásmu Josefa Štěpánka Život je řada premiér v pražské stanici Českého rozhlasu.

Město Přerov uctí svého krajana, č. 107, 8. 5., s. 3. • Zpráva o pietním večeru na památku vědce F. Chudoby v režii městského osvětového sboru v Přerově.

Štěpánkovo rozhlasové pásmo, č. 109, 10. 5., s. 2. • Zpráva o náplni pásma Josefa Štěpánka
Život je řada premiér.

Za univ. prof. dr. Fr. Chudobou, č. 112, 14. 5., s. 2. • Článek o pietní vzpomínce.

1941 (Lidové noviny, roč. 49)

Zaběhla se kočka, č. 563, 4. 11., s. 5. • Sloupek o starci a jeho zaběhnuté kočce.

Literatura

- Bahenská, Marie – Heczková, Libuše – Musilová, Dana (eds.): *Ženy na stráž: České feministické myšlení 19. a 20. století* (Praha: Masarykův ústav a Archiv AV ČR, 2010), 335 stran.
- Brabec, Jiří: Lidové noviny za války a okupace, in *Lidové noviny a Karel Poláček*, ed. J. Kolár (Boskovice: Albert, 1998), s. 90–95.
- Cuhra, Jaroslav – Ellinger, Jiří – Gjuríčová, Adéla – Smetana, Vít: Ohrožení ČSR, Československý rok 1938, České země za druhé republiky, in *České země v evropských dějinách 4* (Praha: Paseka, 2006), s. 89–92, 92–95, 96–99.
- Drahoš, Zdeněk: Básniřka oficiální, samizdatová i exilová, in *Sborník prací FF Slezské univerzity 1* (Opava: Slezská univerzita, 1991), s. 67–71.
- Dratvová, Albína: Docentkou (1931–1937) a Okupace (1938–1944), in *Deník 1921–1961: Scientific diary*, eds. K. A. Čápková, L. Heczková, Z. Leštinová (Praha: Academia, 2008), s. 209–386.
- Hanáková, Petra – Heczková, Libuše – Kalivodová, Eva (eds.): *V bludném kruhu: Mateřství a vychovatelství jako paradoxy modernity* (Praha: SLON, 2006), 437 stran.
- Heczková, Libuše: Jiřina Hauková. January 27, 1919 – December 15, 2005, in *Slovo a smysl* 4, 2008, č. 7, s. 357–359.
- Musilová, Dana: *Z ženského pohledu: Poslankyně a senátorky Národního shromáždění Československé republiky 1918–1939* (České Budějovice: Veduta), 2007, 199 stran.
- Pachmanová, Martina: Kolektivní touhy: Česká avantgardní architektura a budování „nadpohlavního“ prostoru, in *Neznámá území českého moderního umění: Pod lupou genderu* (Praha: Argo, 2004), s. 143–181.
- Pelánová, Eva: Jiřina Hauková a její slovo, in *Šnykeriky. Miroslavu Červenkovi k pětadesátinám studenti FF UK Praha* (Brno: Host, 1997), s. 52–57.
- Penkalová, Lenka: *Novinářka Marie Fantová a rubriky pro ženy v denním tisku 20. let 20. století* (Praha: Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií, 2004), 111 stran. Vedoucí diplomové práce Doc. PhDr. Barbara Köpplová, CSc.
- Špirit, Michael: Ediční poznámka, in Jiřina Hauková: *Básně* (Praha: Torst, 2000), s. 941–1064.